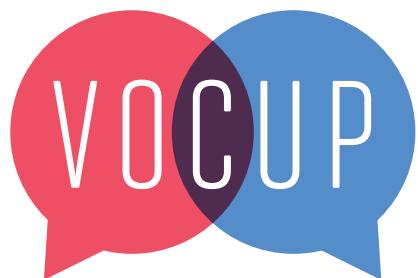

British Embassy
Pristina

Radna sveska

Fletore pune

UČIMO ALBANSKI

MËSOJMË SHQIP

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

CENTAR
ZA SOCIJALNE
INICIJATIVE
SEVERNA MITROVICA
KOSOVO

CENTRE
FOR SOCIAL
INITIATIVES
NORTHERN MITROVICA
KOSOVO

Copyright @2018.
Centar za socijalne inicijative

LEKCIJA 1/LEKSIONI 1

1 Upiši ponuđene reči ispod odgovarajuće slike.

Shëno fjalët e ofruara poshtë fotografisë përkatëse.

vishnjë krokodil balet futboll muzikë kompjuter
kajsi park banane ananas tenis traktor

2 Pročitaj pozdrave ispod slika.

Lexo përshëndetjet poshtë fotografive.

Tung

Mirë mëngjesi

Mirë dita

Mirë mbrëma

PAŽNJA! KUJDES!

Pozdrav **mirëmëngjesi** se koristi ujutru.

Pozdrav **mirëdita** se koristi između jutra i večeri.

Pozdrav **mirëmbrëma** se koristi uveče.

Pozdrav **tung** se koristi u svako doba dana. Pozdrav **tung** koriste svi, a najčešće mladi.

3 Kako se pozdravlja tokom dana? Poveži pozdrave sa časovima.

Si është përshëndetja gjatë ditës? Lidhi përshëndetjet me orë.

Mirëdita

Mirëmbrëma

Mirëmëngjesi

4 Zaokruži tačan prevod pozdrava.

Rumbullakëso përkthimin e saktë të përshëndetjes.

Dobar dan

Tung

Mirëdita

Mirëmbrëma

Zdravo

Mirëmëngjesi

Mirëdita

Tung

Dobro veče

Mirëdita

Mirëmbrëma

Mirëmëngjesi

PAŽNJA! KUJDES!

U albanskom postoji samoglasnik ë, takozvano "muklo e", koje se u govoru često ne primećuje.

Sugurno ste do sada primetili suglasnike **ç** i **q**, kao i **xh** i **gj** koji se slično izgovaraju.

Primeri:

çekiç

qofte

Gjakovë

oxhak

5 Pročitaj reči dole. Ispravno napisane reči su obeležene žutom bojom.

Lexo fjalët më poshtë. Fjalët e shkruara saktë janë të shënuara me ngjyrë të verdhë.

1. çorap	qorap
2. çun	qun
3. gjarpër	xharpër
4. gjan	xhan
5. xham	gjam
6. çoban	qoban

PAŽNJA! KUJDES!

Pozdrav na rastanku **ditën e mirë** koristi se ujutru i sve dok ne padne mrak.

Pozdrav natën e mirë koristi se uveče.

Pozdrav **tung** se koristi u 2 slučaja, prilikom susreta i rastanka, dok se **mirë u pafshim** koristi samo prilikom rastanka, u svako doba dana.

Prilikom rastanka, pozdrav **tung** češće koriste mladi, dok **mirë u pafshim** koriste starije generacije.

6 Šta ćeš reći pri susretu, a šta na rastanku? Rasporedi izraze.

Çka do të thuash me rastin e takimit, e çka në ndarje?

Ditën e mirë Mirëmëngjesi Mirëdita Natën e mirë Mirëmbrëma

Ovo koristim pri susretu:

Këtë e përdori me rastin e takimit:

Ovo koristim na rastanku:

Këtë e përdori në ndarje:

7 Poveži pozdrave pri susretu i pozdrave na rastanku.

Lidhi përshëndetjet me rastin e takimit dhe përshëndetjet në ndarje.

1. Mirëmbrëma	A. Mirë u pafshim
2. Mirëmëngjesi	B. Tung
3. Tung	C. Ditën e mirë
4. Mirëdita	D. Natën e mirë

REČNIK/FJALOR

Pozdravi pri susretu/Përshëndetjet me rastin e takimit

Dobar dan./Mirëdita
Dobro jutro/Mirëmëngjesi
Dobro veče/Mirëmbrëma
Zdravo/Tungjatjeta

Pozdravi na rastanku/Përshëndetjet në ndarje

Doviđenja/Mirë u pafshim
Laku noć/Natën e mirë
Zdravo/Tungjatjeta
Pozdrav/Ditën e mirë

ananas/ananas
autobus/autobus
balet/balet
banana/banane
fudbal/futboll
kompjuter/kompjuter
kajsija/kajsi
krokodil/krokodil
muzika/muzikë
park/park
tenis/tenis
višnja/vishnje

LEKCIJA 2/LEKSIONI 2

1 Pažljivo pročitaj i nakon toga popuni prazna polja.

Lexo me kujdes dhe pastaj plotëso fushat e zbrazëta.

- Tung. Unë jam Petriti.
- Tung, Petrit. Unë jam Arditë.

- Tung. Unë jam Venera
- Tung. Unë jam Besa. Ky është Nikolla.
- Tung, Nikollë.
- Tung.

2 U prazna polja upiši odgovarajući izraz za predstavljanje.

Në fushat e zbrazëta shëno shprehjet e duhura për prezantim.

Kyo është Ardit.

_____ Petrit.

_____ është Venera.

_____ është Nikolla.

Tung, _____ Besa.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada želiš da se predstaviš, treba da kažeš **unë jam** / ja sam i zatim svoje ime.

Kada želiš da predstaviš nekog drugog, treba da kažeš **ky - kjo është** /on-onë je i zatim njegovo ili njeno ime.

3 U prazna polja upiši tačne odgovore. Pomoć ćeš naći u boksu na kraju vežbe.

Në fushat e zbrazëta shëno përgjigjet e sakta. Ndihmën do ta gjesh në boksin në fund të ushtrimit.

_____ Berisha

_____ Istrefi

_____ Shala

_____ Rugova

PAŽNJA! KUJDES!

Za predstavljanje osoba mogu da se koriste reči **zotëri** i **zonja** nakon kojih ćemo izgovoriti njihovo prezime.

Reč **zotëri** koristi se za muškarce i predstavlja učtivo obraćanje.

Reč **zonja** koristi se za žene i takođe predstavlja učtivo obraćanje.

4 Poveži imena država na srpskom i albanskom jeziku.

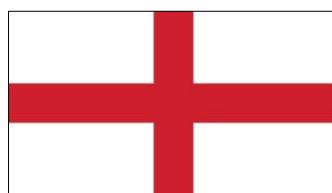
Lidh emrat e shteteve në gjuhen shqipe dhe serbe.

Španija	Gjermani
Mađarska	Danimarkë
Velika Britanija	Shqipëri
Francuska	Japoni
Srbija	Hungari
Albanija	Britania e Madhe
Španija	Brazil
Rusija	Serbi
Brazil	Shtetet e Bashkuara të Amerikës
Sjedinjene Američke Države	Rusi
Japan	Francë
Nemačka	Spanjë

5 Upišite ime države ispod ogovarajuće zastave.

Shkruaj emrin e shtetit nën flamurin e duhur.

Shqipëri Itali Hungari Serbi Angli Gjermani

6 Pročitajte objašnjenje na kraju vežbe i nakon toga u prazna polja upišite odakle dolaze Lena i Martin.

Lexo sqarimin në fund të ushtrimit dhe pastaj në fushat e zbrazëta shëno prej nga janë Lena dhe Martini.

Tung. Unë jam Lena. Jam nga _____ (Gjermani).

Mirëmbrëma. Unë jam Martini. Jam nga _____ (Angli).

PAŽNJA! KUJDES!

Kada se govorit iz koje države neko dolazi, dodavanjem **a** na kraju se određuje iz koje je zemlje ta osoba.

Primeri:

Serbi – nga Serbia

Shqipëri – nga Shqipëria

Gjermani – nga Gjermania

Angli – nga Anglia

7 U prazna polja upišite odgovore.

Në fushat e zbrazëta shëno përgjigjen e saktë.

Kjo është Zana. _____ është nga Kosova. Ky është Franci. _____ është nga Gjermania.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada umesto nečijeg imena hoćemo da upotrebimo zamenicu, koriste se **ai** i **ajo**.

Kada govorimo o muškarcu, koristimo **ai**.

Kada govorimo o ženi, koristimo **ajo**.

8 Predstavi osobe sa slika kao što je urađeno u prethodnom zadatku. Napiši rečenice.

Prezanto personat nga fotografitë ashtu siç është bërë në detyrën paraprake. Shkruaj fjalitë.

Bekim – Shqipëri

Xheni – Gjermani

Ky është Bekimi. Ai është nga Shqipëria. _____

Atila – Hungari

Monika – Itali

PAŽNJA! KUJDES!

Do sada si naučio pomoćni glagol **jam** u 1. licu jednine i **është** u 3 licu jednine:

Unë **jam**/ja sam

Ai **është**/on je

Ajo **është**/ona je

REČNIK/FJALOR

Nazivi država/Emrat e shteteve

Albanija/Shqipëri

Engleska/Angli

Francuska/Francë

Mađarska/Hungari

Nemačka/Gjermani

Rusija/Rusi

Srbija/Serbi

ja sam/unë jam

on je/ai është

ona je/ajo është

gospodin/zotëri

gospođa/zonjë

iz/nga

Albanije/Shqipëria

Engleske/Anglia

Francuske/Franca

Mađarske/Hungaria

Nemačke/Gjermania

Rusije/Rusia

Srbije/Serbia

LEKCIJA 3/LEKSIONI 3

1 Pročitaj i upiši odgovarajuće pozdrave.

Lexo dhe shëno përshëndetjet e duhura.

– **Tung.** / _____

– **Tung.** _____? / Zdravo. Kako si?

– _____. **Po ti?** / Dobro. A ti?

– **Nuk është keq.** / _____.

– _____. / Dobar dan.

– **Mirëdita. Si jeni?** / Dobar dan. _____?

– **Mirë. Ju si jeni?** / _____. Kako ste Vi?

– _____. / Nije loše.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada želimo da pitamo nekoga kako je koristimo sledeća pitanja:

Si je? / Kako si?

Si jeni? / Kako ste? (za osobe kojima persiramo)

Na ova pitanja najčešće odgovaramo:

Mirë. / Dobro.

Nuk është keq. / Nije loše.

2 Kako ćeš da pitaš druga kako je? Zaokruži tačan odgovor.

Si do ta pyesësh shokun se si është? Rrumbullakëso përgjigjen e saktë.

Si je?

Si jeni?

3 U zadatku 2 susreli smo se sa slovom *dh*. Pažljivo pročitaj sledeće reči:

Në detyrën 2 jemi takuar me shkronjën ***dh***. Lexo me kujdes fjalët në vijim:

dhëmb

dhelpër

dardhë

dhuratë

gjashtëdhjetë

4 Pročitaj brojeve od 0 do 6 i upamti kako se pišu.

Lexo numrat prej 0 deri në 6 dhe mbaj mend si shkruhen.

zero

një

dy

tre

katër

pesë

gjashtë

5 Upiši slovima broj koji nedostaje.

Shëno me shkronja numrin i cili mungon.

- A. 2, ___, 4
- B. 3, ___, 5
- C. 1, ___, 3
- D. 4, ___, 6

6 Pročitaj brojeve od 7 do 12 i upamti kako se pišu.

Dëgjo numrat prej 7 deri në 12 dhe mbaj mend si shkruhen.

shtatë

tetë

nëntë

dhjetë

njëmbëdhjetë

dymbëdhjetë

7 Upiši slovima broj koji nedostaje.

Shëno me shkronja numrin i cili mungon.

- A. 5, _____, 7
- B. _____, 4, 5
- C. 9, _____, 11
- D. _____, 2, 3
- E. 10, _____, 12
- F. _____, 8, 9

8 Poveži brojeve sa rečima koje ih označavaju.

Lidhi numrat me fjalët që i përcaktojnë.

7	dymbëdhjetë
3	pesë
5	shtatë
10	katër
12	tetë
8	dhjetë
4	tre

9 Upiši ciframa brojeve upisane u zagradi.

Shëno me shifra numrat e shënuar në kllapa.

- 1: _____ (tre, dy, pesë, një, një, katër)
 2: _____ (pesë, tre, gjashtë, shtatë, nëntë, nëntë)
 3: _____ (katër, zero, dy, zero, tetë, tetë)

10 Pažljivo pročitaj.

Lexo me kujdes.

- Sa është ora?
- Ora një.

- Sa është ora?
- Ora tre.

- Sa është ora?
- Ora shtatë.

11 Odgovori na pitanja tako što ćeš tekst uneti na sledeći način:

Përgjigju në pyetje duke e shënuar tekstin në mënyrën si vijon:

Më falni, sa është ora? (3) Ora tre.

A. Më falni, sa është ora? (6) _____.

B. Më fal, sa është ora? (4) _____.

C. Më fal, sa është ora? (1) _____.

D. Më falni, sa është ora? (10) _____.

E. Më falni, sa është ora? (12) _____.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada hoćemo da pitamo nekoga za vreme, tada kažemo: **Sa është ora?**

Kada želimo da učtivo pitamo, koristićemo **më falni**. Kada poznajemo nekoga ili kada razgovaramo sa vršnjacima, upotrebićemo **më fal**.

Primeri / Shembuj :

Më falni, sa është ora? / Izvini, koliko je sati?

Më fal, sa është ora? / Izvinite, koliko je sati?

REČNIK/FJALOR

**Kada pitamo nekoga kako je i odgovori na to
Kur e pyesim dikë se si është dhe përgjigjet në këtë**

Kako si?/Si je?
Kako ste?/Si jeni?
Dobro/Mirë
Nije loše/Nuk është keq

Brojevi/Numrat

broj/numri
nula – 0 - zero
jedan – 1 - një
dva – 2 - dy
tri – 3 - tre
četiri – 4 - katër
pet – 5 - pesë
šest – 6 - gjashtë
sedam – 7 - shtatë
osam – 8 - tetë
devet – 9 - nëntë
deset – 10 - dhjetë
jedanaest – 11 - njëmbëdhjetë
dvanaest – 12 - dymbëdhjetë

Sati /Ora

Koliko je sati?/Sa është ora?

Izvinjenje/Kërkim falja

Izvini / Më fal
Izvinite / Më falni

zub/dhëmb
lisica/dhelpër
kruška/dardhë
poklon/dhuratë
šeza deset/ gjashtëdhjetë

LEKCIJA 4 / LEKSION 4

1 Pročitaj i poveži reči s imenima.

Lexo dhe lidhi fjalët me emra.

Mirë dita. Unë jam Ardita.

Këta janë babai im Visari dhe nëna ime Blerta.

Ky është vëllai im Mentorri, kurse kjo është motra ime Sofia.

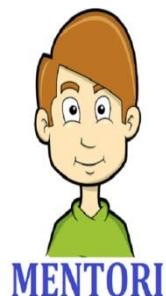
Dobar dan. Ja sam Ardita.

Ovo su moj otac Visar i moja majka Bljerta.

Ovo je moj brat Mentor, a ovo je moja sestra Sofia.

vëllai nëna motra babai

2 Podvuci odgovarajuću reč.

Nënvizo fjalën përkatëse.

Këta janë babai **im / ime** Flamuri dhe nëna **im / ime** Mentorja.

Ky është vëllai **im / ime** Safeti, kurse kjo është motra **im / ime** Besa.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada želimo da kažemo da neko ili nešto muškog roda pripada nekome u 1. licu jednine, onda kažemo **im/moj**.

Za imenice ženskog roda koristi se **ime/moja**.

Primeri:

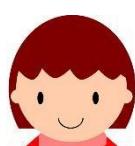
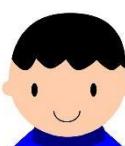
babai im / moj otac	nëna ime /moja majka
vëllai im / moj brat	motra ime / moja sestra

3 Kako ćeš reći da su predmeti na slici tvoji? Ispod slike upiši odgovarajuću reč.

Si do të thuash që sendet në fotografi janë tuajat? Nën fotografi shkruaj fjalën e duhur.

libër (muški rod) këpucë (ženski rod) kompjuter (muški rod) laps (muški rod)

shtëpi (ženski rod) telefon (muški rod) shok (muški rod) shoqe (ženski rod)

4 Pročitaj rečenice, a posle toga pročitaj tekst u boksu.

Lexo fjalitë, ndërsa pastaj lexo tekstin në boks.

Unë **jam** vëllai yt. / Ja sam tvoj brat.

Ti **je** motra ime. / Ti si moja sestra.

Këta **janë** nëna dhe babai. / Ovo su mama i tata.

Ne **jemi** familje. / Mi smo porodica.

PAŽNJA! KUJDES!

Podebljane reči u prethodnim rečenicama predstavljaju oblike glagola **jam (me qenë)** / biti, koji se menja nepravilno. Zbog toga njegovi oblici moraju da se nauče napamet:

unë jam / ja sam	ne jemi / mi smo
ti je / ti si	ju jeni / vi ste
ai është /on je	ata janë /oni su
ajo është /ona je	ato janë /one su

NAPOMENA:

Imenice na albanskem mogu biti u neodređenom i određenom vidu. Imenice u neodređenom vidu u muškom rodu se obično završavaju na suglasnik. Prilikom menjanja u određeni vid na kraju im se dodaje **-i** ili **-u**.

Imenice ženskog roda u neodređenom vidu obično se završavaju na **ë**, a u određenom vidu **ë** prelazi u **a**.

top/ topi / lopta	dorë / dora / ruka
plep/ plepi / topola	shkollë / shkolla / škola
nxënës/ nxënësi / učenik	mollë / molla / jabuka

5 Rasporedi oblike glagola **jam (me qenë)/biti** na odgovarajuća mesta.

Renditi format e foljes jam (me qenë) në vendet përkatëse.

është jemi janë është jam jeni je

Unë jam Besa.

Ne ____ familje.

Ti ____ vëllai im.

Ju ____ babai im dhe nëna ime.

Ai ____ shoku im.

Ata ____ vëllai im dhe motra ime.

Ajo ____ shoqja ime.

6 Šta će Besnik da kaže svojoj drugarici Driti? Najpre pročitaj tekst u boksu, a zatim napiši reči koje nedostaju ispod slika.

Çka do t'i thotë Besniku shoqes së tij Dritës? Fillimisht lexo tekstin ne boks, e pastaj shkruaj fjalët që mundojnë nën foto.

PAŽNJA! KUJDES!

U 4. zadatku naišli smo na reč **yt**/tvoj (**vëllai yt**/tvoj brat).

Kao što se **im**/moj i **ime**/moja koriste za 1. lice jednine da kažemo da neko ili nešto nekome pripada, **yt**/tvoj i **jote**/tvoja koriste se za 2. lice jednine.

Primeri:

shoku **im** / moj drug
shoqja **ime** / moja drugarica

shoku **yt** /tvoj drug
shoqja **jote** / tvoja drugaric

Besnik: Ky është babai ____.

Besnik: Kjo është nëna ____.

Besnik: Kjo është nëna ____.

Besnik: Ky është babai ____.

Besnik: Ky është vëllai ____.

REČNIK/FJALOR

Porodica/Familja

otac/baba-i
majka/nënë-a
brat/vëlla-i
sestra/motër-ra

Glagol *biti* /Folja jam (me qenë),

ja sam/unë jam
ti si/ti je
on je/ai është
ona je/ajo është
mi smo/ne jemi
vi ste/ju jeni
oni su/ata janë

moj/im
moja/ime
tvoj/yt
tvoja/jote

drug/shok-u
drugarica/shoqe-ja
knjiga/libër-ri
kompjuter/kompjuter-i
kuća/shtëpi-a
olovka/laps-i
cipela/këpucë

telefon/telefon-i

LEKCIJA 5/LEKSIONI 5

1 Upiši nazive zanimanja ispod slika.

Shëno emrin e profesioneve nën fotografi.

arkitekt polic doktor sekretareshë aktor pilot
kamarier futbollist profesor muzikant

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

PAŽNJA! KUJDES!

Za zanimanje **doktor** se koristi i reč **mjek/lekar**.

2 Neki nazivi zanimanja imaju različite oblike za muškarce i žene. Ovde su dati neki od njih. Iskoristi ih i napiši pravilne rečenice pomoću datih elementa. Vodi računa o oblicima ostalih reči koje treba da stoje u rečenici.

Disa emërtime të profesioneve kanë formë të ndryshme për meshkuj dhe femra. Këtu janë paraqitur disa. Shfrytëzoj dhe shkruaj fjalitë e sakta duke përdorur elementet e dhëna. Ki kujdes për format e fjalëve të tjera që duhet të jenë në fjalë.

Nazivi zanimanja za muškarce

Emërtimi i profesioneve për meshkuj

doktor

profesor

kamarier

aktor

Nazivi zanimanja za žene

Emërtimi i profesioneve për

doktoreshë

profesoreshë

kamariere

aktore

1. babai – im – aktor _____

2. nëna - yt - doktor _____

3. vëllai – im – kamerier Vëllai im është kamerier.

4. motra – im – profesor _____

5. shoqja – yt - artist _____

3 Date reči upiši na odgovarajuće mesto.

Fjalët e dhëna shkruaj në vendin përkatës.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada hoçemo da kažemo da neko ili nešto pripada osobama u 3. licu jednine, onda koristimo oblike **i/e tij/njegov i i/e saj/njen**.

Primeri:

ai: babai **i tij** ajo: babai **i sa**
(njegov otac) (njen otac)

Dok posle imenice u ženskom rodu njihovi oblici glase **e tij/njegova i e saj/njena**.

ai: nëna **e tij** ajo: nëna **e saj**
(njegova majka) (njeni majka)

i saj i tij e tij e saj

1. Kjo është Mariana, kurse kjo është shoqja _____.

2. Ky është Danieli, kurse ky është shoku _____.

3. Ky është Fatosi, kurse kjo është nëna _____.

4. Kjo është Mrika, kurse ky është babi _____.

4 Pročitaj brojeve od 13 do 20.

Lexo numrat prej 13 deri në 20.

13

trembëdhjetë

14

katërbëdhjetë

15

pesëmbëdhjetë

16

gjashtëmbëdhjetë

17

shtatëmbëdhjetë

18

tetëmbëdhjetë

19

nëntëmbëdhjetë

20

njëzet

5 Obeleži brojeve koji su napisani slovima.

Shëno numrat që janë të shkruar me shkronja.

A. trembëdhjetë	1, 6, 13
B. katërbëdhjetë	7, 9, 14
C. dymbëdhjetë	8, 12, 16
D. shtatëmbëdhjetë	9, 11, 17
E. njëzet	7, 14, 20

6 Poveži brojeve i reči.

Lidh numrat dhe fjalët.

1. 12	A. gjashtëmbëdhjetë
2. 13	B. njëzet
3. 16	C. dymbëdhjetë
4. 17	D. shtatëmbëdhjetë
5. 19	E. trembëdhjetë
6. 20	F. nëntëmbëdhjetë

7 Obeleži brojeve koji su napisani slovima.

Shëno numrat që janë të shkruar me shkronja.

pesë gjashtë njëmbëdhjetë tre tetëmbëdhjetë dymbëdhjetë

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

8 Napiši rečima.

Shkruaj me fjalë.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada sabiramo dva broja, onda to govorimo na sledeći način:

$7 + 4 = 11$: 7 plus 4 bëjnë 11 tj, shtatë plus katër bëjnë njëmbëdhjetë.

Kada oduzimamo jedan broj od drugog, onda to izgovaramo na sledeći način:

$15 - 6 = 9$: 15 minus 6 bëjnë 9 tj, pesëmbëdhjetë minus gjashtë bëjnë nëntë.

Shembull: $5 + 5 = 10$ pesë plus pesë bëjnë dhjetë

A. $3 + 8 = 11$

B. $4 + 9 = 13$

C. $6 + 8 = 14$

D. $12 + 3 = 15$

E. $14 + 5 = 19$

REČNIK/FJALOR

Zanimanja/Profesionet

arhitekta/arkitekt
doktor/ doktor
doktorka/doktoreshë
fudbaler/futbollist
glumac/aktor
glumica/aktore
konobar/kamarier
konobarica/kamariere
lekar/mjek
lekarka/mjeke
muzičar/muzikant
pilot/pilot
policajac/ polic
profesor/profesor
profesorka/profesoreshë
sekretarica/ sekretareshë

Brojevi/Numrat

trinaest – 13/trembëdhjetë
četrnaest – 14/katërbëdhjetë
petnaest – 15/ pesëmbëdhjetë
šesnaest – 16/ gjashtëmbëdhjetë
sedamnaest – 17/ shtatëmbëdhjetë
osamnaest – 18/ tetëmbëdhjetë
devetnaest – 19/ nëntëmbëdhjetë
dvadeset – 20/ njëzet

Sabiranje i oduzimanje/Mbledhje dhe zbritje

plus/plus
minus/minus

njegov/i tij
njegova/ e saj
njen/ i saj
njena/e saj

LEKCIJA 6 / LEKSIONI 6

1 Ovo su nazivi meseca u godini na albanskom jeziku. U prazna polja upiši odgovarajuće nazine meseci prema redosledu u godini.

Këta janë emërtimet e muajve në gjuhën shqipe. Në fushat e zbrazëta shëno emërtimet e duhura sipas renditjes gjatë vitit.

GUSHT	PRILL	TETOR	SHKURT	DHJETOR	MAJ
JANAR	SHTATOR	KORRIK	NËNTOR	MARS	QERSHOR

mesec/muaji 1

mesec/muaji 2

mesec/muaji 3

mesec/muaji 4

mesec/muaji 5

mesec/muaji 6

mesec/muaji 7

mesec/muaji 8

mesec/muaji 9

mesec/muaji 10

mesec/muaji 11

mesec/muaji 12

2 Rasporedi mesece u pravilan redosled.

Renditi muajt në renditje të drejtë.

PRANVERË

VERË

VJESHTË

DIMËR

Pranverë / Proleće

maj _____
mars _____
qershori _____
prill _____

Verë / Leto

korrik _____
shtator _____
qershori _____
gusht _____

Vjeshtë / Jesen

dhjetor _____
tetor _____
shtator _____
nëntor _____

Dimër / Zima

dhjetor _____
mars _____
shkurt _____
janar _____

PAŽNJA! KUJDES!

Pranverë, verë, vjeshtë dhe dimër (proleće, leto, jesen i zima) se na albanskom jeziku zovu se **stinët e vitit** (godišnja doba).

3 Kako ćeš reći da se nešto dogodilo u određenom mesecu? Napiši.

Si do tē thuash që diçka ka ndodhur në muajin e caktuar? Shkruaj.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada želimo da kažemo da se nešto dogodilo u nekom mesecu, ispred imena meseca dodaćemo predlog **në** (u)

Primeri:

në mars / u martu
në maj / u maju
në qershori / u junu
në prill / u aprilu

maj: _____

korrik: _____

gusht: _____ në gusht

shtator: _____

dhjetor: _____

4 Napiši pitanja kada je neko rođen i odgovore u kojem se mesecu rodio.

Shkruaj pyetjet kur ka lindur dikush dhe përgjigjet se në cilin muaj ka lindur.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada želimo da pitamo nekoga kada je rođen (oba roda), to ćemo reći na sledeći način:

Kur ke lindur?/Kada si rođen-a?

Kur ke lindur? _____ – (maj) _____ Në maj.

_____ ? – (mart) _____

_____ ? – (oktobar) _____

_____ ? – (februar) _____

5 Pročitaj pravilo u boksu i napiši slovima brojeve.

Lexo rregullin në boks dhe shkruaj me fjalë numrat.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada hoćemo da pitamo koji je danas datum koristi se sledeće pitanje:

Çfarë date është sot? / Koji je datum danas?

Za razliku od srpskog jezika redni brojevi nam za odgovor na pitanje koji je danas datum nisu potrebni.

Izgovorićemo samo dan u osnovnom broju, mesec i godinu.

5 _____

6 _____

9 _____

10 _____

15 _____

6 Napiši slovima datume.

Shkruaj datat me fjalë

PAŽNJA! KUJDES!

Na pitanje koji je danas datum, odgovaramo na sledeći način:

1 gusht (një gusht) / 1. avust (prvi avgust)

Sot është 3 mars (tre mars) / Danas je 3. mart (treći mart)

8 prill (tetë prill) / 8. april (osmi april)

Çfarë date është sot? / Koji je danas datum?

Sot është / Danas je

1. 04.05. _____ katër maj _____

2. 09.02. _____

3. 12.12. _____

4. 15.08. _____

7 Pročitaj u tekst u boksu, a zatim napiši slovima datume.

Lexo tekstin në boks dhe pastaj shkruaj pastaj datat me fjalë.

PAŽNJA!/KUJDES!

Da bismo mogli da koristimo sve datume u mesecu, potrebno je da znamo osnovne brojeve do 31.

Sada kada znamo osnovne brojeve do 20, neće biti problem da ih naučimo.

Numrat themelorë prej 21 deri në 31 / Osnovni brojevi od 21 do 31

21 –njëzet e një

22 –njëzet e dy

23 –njëzet e tre

24 –njëzet e katër

25 –njëzet e pesë

26 –njëzet e gjashtë

27 –njëzet e shtatë

28 – njëzet e tetë

29 –njëzet e nëntë

30 –tridhjetë

31 –tridhjetë e një

1. 21.04. – njëzet e një prill

2. 23.06. – _____

3. 25.07. – _____

4. 28.09. – _____

5. 30.11. – _____

REČNIK/FJALOR

Meseci/Muajt

januar/janar
februar/shkurt
mart/mars
april/prill
maj/maj
jun/qershor
jul/korrik
avgust/gusht
septembar/shtator
oktobar/tetor
novembar/nëntor
decembar/dhjetor

Osnovni brojevi/Numrat themelorë

dvadeset jedan – 21/njëzet e një
dvadeset dva – 22/njëzet e dy
dvadeset tri – 23/njëzet e tre
dvadeset četiri – 24/njëzet e katër
dvadeset pet – 25/njëzet e pesë
dvedeset šest – 26/njëzet e gjashtë
dvaedeset sedam – 27/njëzet e shtatë
dvadeset osam – 28/njëzet e tetë
dvedeset devet – 29/njëzet e nëntë
trideset – 30/tridhjetë
trideset jedan – 31/ tridhjetë e një

LEKCIJA 7/LEKSIONI 7

1 Obeleži glagole u oba teksta. Pomoć: svi traženi glagoli završavaju se na slovo j ili m.

Shëno foljet ne dy tekstet. Ndihma: të gjitha foljet e kërkuaara përfundojnë me shkronjën **j** ose **m**.

Pëershendetje. Unë jam Danieli. Jam 12 vjeç. Shkoj në klasën e gjashtë. Jetoj në Hajvali.

Unë jam Jana. Jam 13 vjeçe dhe shkoj në klasën e shtatë. Unë jetoj në Prizren.

2 Kako će date rečenice glasiti u 2. licu jednine? Napiši ih, ali najpre pročitaj pravila u boksu.

Si do të tingëllojnë fjalitë e dhëna në vetën e dytë (2) njëjës? Shkruaj, por fillimisht lexo rregullat në boks.

KUJDES!

Kada se koriste glagoli u drugom licu jednine, oni će se završavati na slovo **n**.

Ne zaboravite da glagol **jam (me qenë)**/biti ima posebne oblike na albanskem, koje smo već naučili i koji su izuzetak od ovog pravila.

Unë jam Danieli.

Jam 12 vjet.

Shkoj në klasën e gjashtë.

Shkon në klasën e gjashtë.

Jetoj në Hajvali.

Unë jam Jana.

Jam 13 vjet.

Shkoj në klasën e shtatë.

Jetoj në Prizren.

PAŽNJA! / KUJDES!

U rečenicama često može da se izostavi subjekat.

Primeri:

Jetoj në Prizren. = Unë jetoj në Prizren. / Živim u Prizrenu. = Ja živim u Prizrenu.

Jeton në Prishtinë. = Ti jeton në Prishtinë. / Živiš u Prištini. = Ti živiš u Prištini.

3 Pročitaj pravilo i napiši rečima koliko osobe na slikama imaju godina.

Lexo rregullin dhe shkruaj me fjalë sa vjeç janë personat në foto.

PAŽNJA! / KUJDES!

Kada hoćemo da saznamo koliko neko ima godina, pitaćemo na sledeći način:

Sa vjet ke? / Koliko imaš godina?

Sada kada znamo brojeve, lako možemo da odgovorimo na ovo pitanje. Odgovara se na sledeći način:

I kam 15 vjet / Imam 15 godina ili skraćeno 15 vjet / 15 godina.

Za ovo pravilo postoje izuzeci kod prva četiri broja:

Sa vjet i ke? / Koliko imaš godina?

Një vit. / Jednu godinu.

Dy vite. / Dve godine.

Tre vite. / Tri godine.

Katër vite. / Četiri godine.

16 gjashtëmbëdhjetë vjet

10 _____

18 _____

1 _____

4 Pročitaj dijalog dve devojčice. Nakon toga napiši slovima u koji razred idu osobe na slikama.

Lexo dialogun e dy vajzave. Pastaj shkruaj me fjalë në cilën klasë janë personat në foto.

- Përshëndetje.
- Tung.
- Unë jam Afërdita.
- Unë jam Besniku.
- Sa vjet i ke?
- I kam 14 vjet. Po ti?
- 15 vjet.
- Në cilën klasë shkon?
- Unë shkoj në klasën e tetë.
- Unë shkoj në klasën e shtatë.

PAŽNJA! / KUJDES!

Kada hoćemo da saznamo u koji razred neko ide, to pitamo na sledeći način:

Në cilën klasë shkon? / U koji razred ideš?

Pošto znamo osnovne brojeve, sada ćemo naučiti i redne brojeve:

Redni brojevi se grade tako što se ispred osnovnog broja u muškom rodu dodaje slovo **i**, a poslednje slovo **ë** u osnovnom broju menja u slovo **i**.

Kod ženskog roda se ispred broja stajaće slovo **e**, dok se poslednje slovo **ë** menja u **a**.

(6.) I gjashti / šesti	e gjashta / šesta
(18.) I tetëmbëdhjeti / osamnaesti	e tetëmbëdhjeta / osamnaesta

Izuzetak ovom pravilu su redni brojevi od 1 do 5.

I pari/e para (prvi/prva)

I dyti/e dyta (drugi/druga)

I treti/e treta (treći/treća)

I katërti/e katërta (cetvrti/cetvrta)

I pesti/e pesta (peti/peta)

Provoni t'i shqiptoni 10 numrat e parë rendorë.

(i pari, i dyti, i treti, i katërti, i pesti, i gjashti, i shtati, i teti, i nënti, i dhjeti)

Dakle, možemo reći:

Shkoj.../ Idem...

në klasën e pare. / u prvi razred.

në klasën e dytë. / u drugi razred.

në klasën e tretë. / u treći razred.

në klasën e katërt. / u četvrti razred.

në klasën e pestë. / u peti razred.

në klasën e gjashtë. / u šesti razred.

në klasën e shtatë. / u sedmi razred.

në klasën e tetë. / u osmi razred.

Odgovor može da bude i kraći. Ovaj skraćeni oblik ne mora da se koristi samo za 2. lice jednine, već i za sva ostala lica.

Në klasën e parë / U prvi razred

Në klasën e dytë / U drugi razred

Në klasën e tretë / U treći razred

Në klasën e katërt / U četvrti razred

Në klasën e pestë / U peti razred

Në klasën e gjashtë / U šesti razred

Në klasën e shtatë / U sedmi razred

Në klasën e tetë / U osmi razred

3. _____ **në klasën e tretë** _____

6. _____

1. _____

7. _____

5 Pročitaj pravilo i dopuni rečenice.

Lexo rregullin, dëgjo regjistrimin dhe plotëso fjalitë.

PAŽNJA!/ KUJDES!

Ako hoćemo da pitamo nekoga gde živi, postavićemo sledeće pitanje

Ku jeton? / Gde živiš?

Ako hoćemo da kažemo da neko živi u nekom gradu, potrebno je da ispred naziva grada stoji predlog **në/u** i koristimo neodredjeni oblik.

Primeri:

në Beograd	u Beogradu
në Nish	u Nišu
në Prizren	u Prizrenu
në Pejë	u Peći
në Sarandë	u Sarandi
në Dragash	u Dragašu
në Vjenë	u Beču
në Paris	u Parizu
në Londër	u Londonu

Londë Zagreb Beograd Gjilan Paris Prishtinë Romë

1. Unë jetoj _____ **në Londër** .
2. Unë jetoj _____ .
3. Unë jetoj _____ .
4. Unë jetoj _____ .
5. Unë jetoj _____ .
6. Unë jetoj _____ .
7. Unë jetoj _____ .

6] Napiši pitanja za date odgovore.

Shkruaj pyetjet për përgjigjet e dhëna.

_____ ? – Dymbëdhjetë vjet.

_____ ? – Në Prishtinë.

_____ ? – Në klasën e pestë.

REČNIK/ FJALOR

Gradovi/ Qytetet

Beč/Vjenë

Beograd/ Beograd

London/ Londër

Niš/ Nish

Pariz/ Paris

Rim/ Romë

Zagreb/ Zagreb

Zaječar/ Zaječar

Dragaš / Dragash

Gnjilane / Gjilan

Prizren / Prizren

Priština / Prishtinë

godina/ vjet (vite)

idem, ideš/ shkoj, shkon

imam, imaš/ kam, ke

razred/ klasë

živim, živiš/jetoj, jeton

Koliko godina imaš?/ Sa vjet i ke?

U koji razred ideš?/ Në cilën klasë shkon?

Gde živiš?/ Ku jeton?

Redni brojevi/Numrat rendorë

1. prvi/ i pari

2. drugi/ i dyti

3. treći/ i treti

4. četvrти/ i katërti

5. peti/ i pesti

6. šesti/ i gjashti

7. sedmi/ i shtati

8. osmi/ i teti

9. deveti/ i nënti

10. deseti/ i dhjeti

11. jedanaesti/ i njëmbëdhjeti

12. dvanaesti/ i dympëdhjeti

13. trinaesti/ i trembëdhjeti

14. četrnaesti/ i katërmëdhjeti

15. petnaesti/ i pesëmbëdhjeti

16. šesnaesti / i gjashtëmbëdhjeti
17. sedamnaesti / i shtatëmbëdhjeti
18. osamnaesti / i tetëmbëdhjeti
19. devetnaesti / i nëntëmbëdhjeti
20. dvadeseti / i njëzeti
21. dvadeset prvi / i njëzet e njëshi
22. dvadeset drugi / i njëzet e dyti
23. dvadeset treći / i njëzet e treti
24. dvadeset četvrti / i njëzet e katërti
25. dvadeset peti / i njëzet e pesti
26. dvadeset šesti / i njëzet e gjashti
27. dvadeset sedmi / i njëzet e shtati
28. dvedeset osmi / i njëzet e teti
29. dvadeset deveti / i njëzet e nënti
30. trideseti / i tridhjeti
31. trideset prvi / i tridhjetë e njëshi

LEKCIJA 8 / LEKSIONI 8

1 Nauči dane u nedelji, pa ih rasporedi u pravilan raspored (od ponедељка до недеље) na linijama ispod.

Mëso ditët e javës dhe renditi sipas renditjes së drejtë (nga e hëna deri të dielën) në vijat më poshtë.

E hënë - ponedeljak

E martë - utorak

E mërkurë - sreda

E enjte - četvrtak

E premte - petak

E shtunë - subota

E diele - nedelja

e mërkurë e premte e hënë e diele e shtunë e martë e enjte

2 Od date reči napiši nazive dana od ponедељка do недеље.

Nga fjala e dhënë shkruaj emrat e ditëve nga e hëna deri të dielën.

ehënëemartëemërkurëeenjtepremteeshtunëediele

3 Pročitaj objašnjenje u boksu, a zatim pročitaj date reči.

Lexo sqarimin në boks, e pastaj lexo fjalët e dhëna.

PAŽNJA! / KUJDES!

Primetili ste, ispred naziva svakodana u nedelji dodaje se slovo **e**.

U reči **e enjte/četvrtak** susreli smo se sa novim slovom: **nj**

Slova **dh, gj, ll, nj, rr, sh, th, xh i zh**, pišu se pomoću dva slova. Kada se ta slova nađu na početku rečenice ili na početku vlastitih imenica, samo je prvo slovo veliko: Dh, Gj, Ll, Nj, Rr, Sh, Th, Xh i Zh.

Gjergj, dhëmb, gjuhë, llampë, një, rrush, shkollë, thikë, xhemper, zhapin

4 Dopuni rečenice.

Plotëso fjalitë.

- Çfarë dite është sot?
- Sot është _____.

- Çfarë dite është nesër?
- Nesër është _____.

PAŽNJA! / KUJDES!

Kada hoćemo da pitamo koji je danas dan, koristićemo sledeće pitanje:

Çfarë dite është sot? / Koji je danas dan?

Na ovo pitanje odgovara se na sledeći način:

Sot është e hënë/ e martë/ e mërkurë/ e enjte/ e premte/ e shtunë /e diele.

Danas je ponеделjak / уторак / среда / четвртак / петак / субота / недеља.

Kada želimo da saznamo koji je sutra dan, koristićemo sledeće pitanje:

Çfarë dite është nesër? / Koji je sutra dan?

Na ovo pitanje odgovara se na sledeći način:

Nesër është e hënë/ e martë/ e mërkurë/ e enjte/ e premte/ e shtunë, e diele.

Sutra je понеделjak / уторак / среда / четвртак / петак / субота / недеља.

5 Dopuni rečenice.

Plotëso fjalitë.

1. Çfarë _____ ? - Sot është _____.
1. Çfarë _____ ? - Nesër është _____.
3. _____ ? - _____ është e enjte.
4. _____ ? - _____ është e shtunë.

6 Ispod slika upiši nazine nabrojanih školskikh predmeta.

Nën foto shëno emërtimet e lëndëve shkollore të paraqitura.

muzikë art figurativ informatikë matematikë histori
biologji edukatë fizike gjeografi anglisht

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

7 Popuni raspored časova.

Plotëso orarin e orëve.

E hënë: matematikë, anglisht, biologji, edukatë fizike

E martë: art figurativ, matematikë, histori, informatikë

E mërkurë: anglisht, gjeografi, matematikë, muzikë

E enjte: edukatë fizike, informatikë, biologji, art figurativ

E premte: matematikë, histori, muzikë, gjeografi

E hënë	E martë	E mërkurë	E enjte	E premte

PAŽNJA!/ KUJDES

Raspored školskijh časova po danima na albanskom se zove **orari mësimor/raspored časova**.

8 Koristeći nazine školskijh predmeta koje smo naučili u ovoj lekciji napiši svoj raspored časova.

Duke përdorur emërtimet e lëndëve mësimore të cilat i kemi mësuar në këtë leksion, shkruaj orarin tënd mësimor.

E hënë	E martë	E mërkurë	E enjte	E premte

REČNIK/ FJALOR

Dani u nedelji/ditët e javës

ponedeljak/ e hënë

utorak/ e martë

sreda/ e mërkurë

çetvrtak/ e enjte

petak/ e premte

subota/ e shtunë

nedelja/ e diele

Koji je danas dan? – Danas je ponedeljak / utorak / sreda...//

Çfarë dite është sot? - Sot është e hënë/ e martë/ e mërkurë.../

Koji je sutra dan? – Sutra je ponedeljak / utorak / sreda.../

Çfarë dite është nesër? - Nesër është e hënë/ e martë/ e mërkurë.../

Školski predmeti/ Lëndët mësimore

biologjija/ biologi

engleski/ anglisht

fizičko/ edukatë fizike

geografija/ gjeografi

informatika/ informatikë

istorija/ histori

likovno/ art figurativ

matematika/ matematikë

muzičko/ muzikë

raspored časova/ orari mësimor

danas/ sot

sutra/ nesër

Dhimitër/Dimitar

dhëmb/zub

gjuhë/jezik

llampë/lampa

një/jedan

rrush/grozđe

shkollë/škola

thikë/nož

xhemper/džemper

zhanpin/gušter

LEKCIJA 9 / LEKSIONI 9

1 Pročitaj dijalog. Zatim obeleži reči koje označavaju školske predmete.

Lexo dialogun. Pastaj shëno fjalët që paraqesin lëndë shkollore.

- Alo.
- Tung. Ademi këtu.
- Tung. Si je.
- Nuk është keq. Çka po bën?
- Po mësoj biologji. Po ti, çka po bën?
- Unë po mësoj anglisht dhe histori.
- Mua më pëlqejnë anglishtja dhe edukata fizike, por nesër kam histori.
- Shihemi nesër.
- Në rregull. Shihemi.

PAŽNJA! KUJDES!

U prethodnoj lekciji smo naučili nazive školskih predmeta. Sada primećujemo da neki od njih imaju drugačiji nastavke:

biologja – mësoj biologji biologija – učim biologiju

historia – mësoj histori istorija – imam istoriju

Školski predmeti koji se završavaju na samoglasnik su u zenskom rodu. Predmeti (imenice) ostaju u istom rodu:

biologji – mësoj biologji biologija – učim biologiju

histori – mësoj histori istorija – imam istoriju

U nekim slučajevima naziv predmeta se pojavljuje u obliku prideva (npr. **anglisht** /engleski), a u određenim slučajevima se korsiti kao imenica (**anglishtja** / engleski):

Unë mësoj anglisht./Ja učim engleski.

Anglishtja është gjuhë globale./Engleski je globalni jezik.

U albanskem jeziku srednji rod nestaje. Retki su primeri imenica srednjeg roda:
mjaltë/med, **tëlyen**/mast

2 Podvuci tačan oblik reči.

Përzgjedh formën e saktë të fjalëve.

1. Çka po mëson? – Po mësoj **matematika/matematikë**.
2. Sot kemi **edukatë fizike/edukata fizike**.
3. Nesër kam **informatika/informatikë** dhe **art figurativ / arte figurative**.
4. Ti e do **gjeografia/gjeografinë**, ndërsa vëllai im **histori/historinë**.

PAŽNJA! KUJDES!

U prethodnim rečenicama videli smo da subjekat može da se izostavi:

Unë kam informatikë. = **Kam** informatikë.

Ja imam informatiku. = **Imam** informatiku.

3 Klikni na nazine dana za koja misliš da su ženskog roda.

Kliko emrat e ditëve për të cilat mendon se janë të gjinisë femërore.

e hënë e martë e mërkurë e enjte e premte e shtunë e diel

PAŽNJA! KUJDES!

Svi dani u nedelji su na albanskem zenskog roda. Rod im se ne menja ni u kojem obliku.

Kada zelimo da naglasimo da se nesto dogadja odredjenog dana, ispred naziva dana trebamo dodati **të**.

Të hënën fillon java. / U podeneljak počinje nedelja.

Të martën është ditë tregu. / Utorak je pijacni dan.

4 Pogledaj raspored časova, a zatim napiši pitanja i odgovore prema datom primeru.

Shiko orarin e lëndëve dhe pastaj shkruaj pyetjet dhe përgjigjet sipas shembullit të dhënë.

E hënë	E martë	E mërkurë	E enje	E premte
anglisht	matematikë	edukatë fizike	art figurativ	matematikë
gjeografi	histori	informatikë	matematikë	anglisht
matematikë	edukatë muzikore	biologji	histori	biologji
edukatë muzikore	gjeografi	art figurativ	informatikë	edukatë fizike

Primer:

- **Çka ke të hënën? / Šta imaš u ponedeljak?**
- **Të hënën kam anglisht, gjeografi, matematikë dhe edukatë muzikore. /U ponedeljak imam engleski, geografiju, matematiku i muzičko.**

E martë

- _____ ?
- _____ .

E mërkurë

- _____ ?
- _____ .

E enje

- _____ ?
- _____ .

E premte

- _____ ?
- _____ .

5 Koliko je sati? Obeleži tačne odgovore.

Sa është ora? Shëno përgjigjet e sakta.

- ora dy
- dy e gjysmë
- ora tre

- ora tre
- tre e dhjetë
- tre e njëzet

- tre e tridhjetë
- katër e njëzet
- dy e njëzet

- ora pesë
- pesë e pesë
- gjashtë pa pesë

- dhjetë pa një çerek
- gjashtë pa një çerek
- dhjetë e pesëmbëdhjetë

PAŽNJA! KUJDES!

Do sada smo učili pune sate. U ovoj vežbi smo videli kako se izgovara vreme i kada sat nije pun.

Polovine sata izgovaramo na sledeći način:

- 12:30 - dymbëdhjetë e gjysmë / pola jedan**
- 01:30 - një e gjysmë / pola dva**
- 02:30 - tre e gjysmë / pola tri**
- 03:30 - katër e gjysmë / pola četiri**

Vreme između punog sata i polovine sata izgovaramo na sledeći način:

- 01:10 - një e dhjetë / jedan i deset**
- 02:15 - dy e pesëmbëdhjetë / dva i petnaest**
- 03:20 - tre e njëzet / tri i dvadeset**

Vreme između polovine sata i punog sata izgovaramo na sledeći način: prvo naredni sat, pa tek minute koje su ostale do tog punog sata (**ora pa minuta**/sat bez minuta):

01:50 - dy pa dhjetë / (bukvalno) dva bez deset

02:45 - tre pa një çerek / tri bez četvrtine

03:40 - katër pa njëzet / četiri bez dvadeset

Napomena: Na Kosovu se često, kao lokalizam, koristi oblik koji je sličan srpskom obliku poput "petnest do deset"/**pesëmbëdhjete në dhjetë**, iako nije gramatički propisan.

6 Iskoristi ponudene reči da napišeš koliko je sati. Pritom izaberi reč *pa* ili *e*.

Shfrytëzo fjalët e ofruara për të shkruar sa është ora. Me këtë rast përzgjidh fjalën *pa* ose *e*.

pesëmbëdhjetë gjashtë tetë njëzet e dy dymbëdhjetë tetë
njëmbëdhjetë tetë pesëmbëdhjetë gjashtë shtatë pesë

08:15 _____/pa/e

11:55 _____/ pa/e

11:06 _____/ pa/e

07:45 _____/ pa/e

06:22 _____/ pa/e

06:52 _____/ pa/e

7 Kada počinju časovi? Pročitaj objašnjenje u boksu, a zatim napiši rečima kada počinju časovi.

Kur fillojnë orët? Lexo sqarimin në fushë, pastaj shkruaj me fjalë kur fillojnë orët.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada hoćemo da kažemo u koje se vreme neto događa, dovoljno je da ispred vremena koja smo naučili dodamo predlog **në/u**.

Primer:

Sa është ora/Koliko je sati?

një/jedan

një e gjysmë/pola dva

dy e pesëmbëdhjetë/dva i petnaest

tetë pa një çerek/petnaest do osam

Në ora sa?/U koliko sati?

në një/u jedan

në një e gjysmë/u pola dva

në dy e pesëmbëdhjetë/u dva i petnaest

në tetë pa një çerek/u petnaest do osam

Kur fillon biologjia? (08.00)

Në tetë.

Kur fillon matematika? (08.50)

Kur fillon anglishtja? (10.10)

Kur fillon arti figurativ? (11.30)

Kur fillon gjeografija? (12.45)

REČNIK/FJALOR

Glagoli sa pravim objektom/Foljet me objekt real

učim / mësoj

imam / kam

volim / dashuroj

pola / gjysmë

u / në

ali / por

u ponedeljak / të hënën

u utorak / të martën

u sredu / të mërkurën

u četvrtak / të enjten

u petak / të premten

u subotu / të shtunën

u nedelju / të dielën

U koliko sati? / Në ora sa?

U jedan dva/ tri... Në një/dy/tre...

U pola jedan / pola dva / pola tri... Në një e gjysmë/dy e gjysmë/tre e gjysmë...

U sati i minutit. / Në ora e minutë.

U minutit do sati. / Në orë pa minutat.

Šta radiš? / Çka po bën?

Vidimo se sutra. / Shihemi nesër.

LEKCIJA10/ LEKSIONI 10

1 Pročitaj ko šta ko radi, pa zatim poveži reči i slike.

Lexo çfarë kush bën, pastaj lidh fjalët dhe fotografitë.

Ryva zien. *Riva kuva.*

Adriani han. *Adrian jede.*

Valoni lexon gazetën. *Valjon čita novine*

Dreni flenë. *Dren spava.*

Shkëlzeni mëson. *Škljzen uči.*

Sara dëgjon muzikë. *Sara sluša muziku.*

Oda qanë. *Oda plače.*

Gjoni shikon televizorin. *Don gleda televiziju.*

Buna këndon. *Buna peva.*

meson fle ha lexon këndon qanë dëgjon shikon zien

1. Buna _____ .

2. Dreni _____ .

3. Shkëlzeni _____ .

4. Ryva _____ .

5. Sara _____ muzikë.

6. Oda _____ .

7. Adriani _____ .

8. Valoni _____ gazetën.

9. Gjoni _____ televizorin.

PAŽNJA! KUJDES!

Na albanskom, glagoli u prvom licu jednine sadašnjeg vremena se razlikuju od drugog i trećeg lica, koji su istovetni.

Ja pevam. / Unë këndo.

Ti pevas. / Ti **këndon**.

On/Ona peva. / Ai/Ajo **këndon**.

2 Napiši oblike glagola koji nedostaju.

Shkruaj trajtat e foljeve të cilat mungojnë.

unë lexoj unë _____ unë _____ unë _____ unë ziej

ti _____ ti këndon ti _____ ti dëgjon ti _____

ai _____ ajo _____ ajo qanë ai _____ ai _____

3 Šta rade osobe na slikama?

Çfarë po bëjnë personat në fotografi?

Unë peshkoj.

Ai _____.

Unë blej.

Ajo _____.

Unë vizatoj.

Ajo _____.

Unë vozis.

Ai _____.

Unë flas.

Ajo _____.

4 Napiši pitanja i odgovore.

Shkruij pyetjet dhe përgjigjet.

PAŽNJA! KUJDES!

Ako hoćemo da pitamo ko radi nešto, potrebno je da koristimo upitnu reč **kush**/ko.

Pitanje ćemo napraviti na sledeći način:

Kush + glagol u 3. licu jednine

Kush vizaton? Ko crta?

Primeri:

Ko peca? / Kush peshkon?

Ko vozi? / Kush vozitë?

Ko crta? / Kush vizaton?

Hana: Unë mësoj

Kush _____ ? - Hana mëson.

Eva: Unë ziej.

Kush _____ ? - Eva _____.

Bujari: Unë ha.

_____ ? - _____ .

Jetoni: Unë flas.

_____ ? - _____ .

5 Pročitaj pravilo i od rečenica u prethodnom vežbanju napiši odrične rečenice.

Lexo rregullin dhe nga fjalitë nga ushtrimi paraprak shkruaj fjalitë mohuese.

PAŽNJA! KUJDES!

U albanskom jeziku odrične rečenice se prave tako što ispred glagola dodajemo reč **nuk/ne**.

Primeri:

unë blej – unë **nuk** blej

ja kupujem – ja **nekupujem**

ti blenë – ti **nuk** blenë

ti kupuješ – ti **nekupuješ**

ai/ajo blenë – ai/ajo **nuk** blenë

on/onakupuje – on/onan**ekupuje**

Unë mësoj - _____ Unë nuk mësoj. _____

Hana mëson. - _____ .

Unë ziej. - _____ .

Eva zien. - _____ .

Unë ha. - _____ .

Bujari han. - _____ .

Unë flas. - _____ .

Jetoni flet. - _____ .

REČNIK / FJALOR

crtam / vizatoj

čitam / lexoj

gledam / shikoj

jedem / ha

kupujem / blej

kuvam / ziej

pecam / peshkoj

pevam / këndoј

plačem / qaj

pričam / flas

slušam / dëgjoj

spavam / fle

učim / mësoj

vozim / vozis

LEKCIJA 11 / LEKSIONI 11

1 Pročitaj tekst, a zatim odgovori da li su tvrdnje tačne ili pogrešne.

Lexo tekstin, pastaj përgjigju nëse pohimet janë të sakta ose të pasakta.

Mirëdita. Unë jam Lavdimi. Jetoj në Graçanicë.
Kjo është shtëpia ime. Këtu jetojmë familja ime dhe unë.

Kjo është dhoma e ditës.
Këtu ulemi dhe shikojmë televizor.

Kjo është kuzhina. Këtu nëna zien.

Kjo është dhoma e fjetjes.

Kjo është dhoma e fëmijëve.
Këtu flejmë dhe mësojmë.

Kjo është banjoja.

Ndërsa ky është garazhi.
Këtu e parkojmë veturën.

Kjo është kuzhina. Këtu flejmë.	☐ tačno	☒ netačno
Kjo është dhoma e ditës. Këtu shikojmë televizor.	☒ tačno	☐ netačno
Kjo është banjoja. Këtu nëna zien.	☐ tačno	☒ netačno
Ky është garazhi. Këtu e parkojmë veturën.	☒ tačno	☐ netačno

2 Poveži nazive prostorija sa slikama.

Lidhi emërtimet e (hapësirave) dhomave me fotografi.

A

B

C

D

E

F

1. banjo	A.
2. dhoma e fëmijëve	B.
3. kuzhina	C.
4. dhoma e ditës	D.
5. dhoma e fjetjes	E.
6. garazhi	F.

3 Šta rade Luka i njegov brat? Obeleži reči koje su glagoli.

Çfarë po bëjnë Luka dhe vëllai i tij? Shëno fjalët të cilat janë folje.

Këtu ulemi dhe shikojmë televizor.

Këtu flejmë dhe mësojmë.

PAŽNJA! KUJDES!

Glagoli koji se u prvom licu jednine zavrsavaju na **j**, u prvom licu množine završavaju se na **më**.

Unë shikoj/ja gledam ne shikoj**më**/mi gledamo

Unë mësoj/ja učim ne mësoj**më**/mi učimo

Unë luaj/ja igram ne luaj**më**/mi igramo

4 Upiši oblike glagola koji nedostaju.

Shëno trajtat e foljeve që mungojnë.

unë _____ ne mësojmë

unë punoj ne_____

unë _____ ne shkruajmë

unë notoj ne_____

5 Napiši rečenice od datih elemenata. Vodi računa o tome da reči budu u pravilnom obliku.

Shkruaj fjalitë nga elementet e dhëna. Kujdesu që fjalitë të jenë në trajtë e duhur.

1. jetojmë / në Beograd

Ai _____.

2. shikon / televizorin

Ne _____.

3. sot/kemi/gjeografi

Ti _____,

4. e shtunë/mësojmë/matematika

Unë _____.

6 Šta se nalazi u kući? Upiši reči ispod slika.

Çfarë ka në shtëpi? Dëgjo dhe tërhiq e vendos fjalën nën foto.

shtrat tavolinë karrige
pasqyrë llambë

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

7 Šta kupuješ?

Çfarë blen?

PAŽNJA! KUJDES!

Glagol **blej** (për të blerë) **kupiti** zahteva pravi objekt.

pasqyrë

Çfarë po blenë për banjo? Për banjo po blej _____.

tavolinë

Çfarë po blenë për kuzhinë? Për kuzhinë po blej _____.

shtrat

Çfarë po blenë për banesë? Për banesë po blej _____.

karrige

Çfarë po blenë për dhomë? Për dhomë po blej _____.

llambë

Çfarë po blenë për shtëpi? Për shtëpi po blej _____.

REČNIK / FJALOR

garaža / garazh
dečja soba / dhomë e fëmijëve
dnevna soba / dhomë e ditës
krevet / shtrat
kuća / shtëpi
kuhinja / kuzhinë
kupatilo / banjo
kuva / zien
lampa / llambë
ogledalo / pasqyrë
parkiramo / parkojmë
sedimo / ulemi
soba / dhomë
spavaća soba / dhomë e fjetjes
spavamo / flemë
stan / banesë
sto / tavolinë
stolica / karrige
za / për

LEKCIJA 12 / LEKSIONI 12

1 Poveži ponuđene odgovore sa odgovarajućim brojem na slici.

Ndërlidh përgjigjet e ofruara me numrat në fotografji.

dorë

kokë

këmbë

bark

2 Označi reč koja predstavlja prikazani deo tela.

Shëno fjalën e cila tregon pjesën e paraqitur të trupit.

kokë bark dorë

dorë bark kokë

kokë këmbë dorë

bark këmbë dorë

3 Nauči nazive delova glave. Spojte ponudene odgovore ispod slike sa brojevima na slici.

Mëso emrat e pjesëve të kokës. Lidhi përgjigjet e ofruara në fotografi me numrat në fotografi.

vesh/uvo sy/oko flokë/kosa

dhëmb/zub gojë/usta hundë/nos

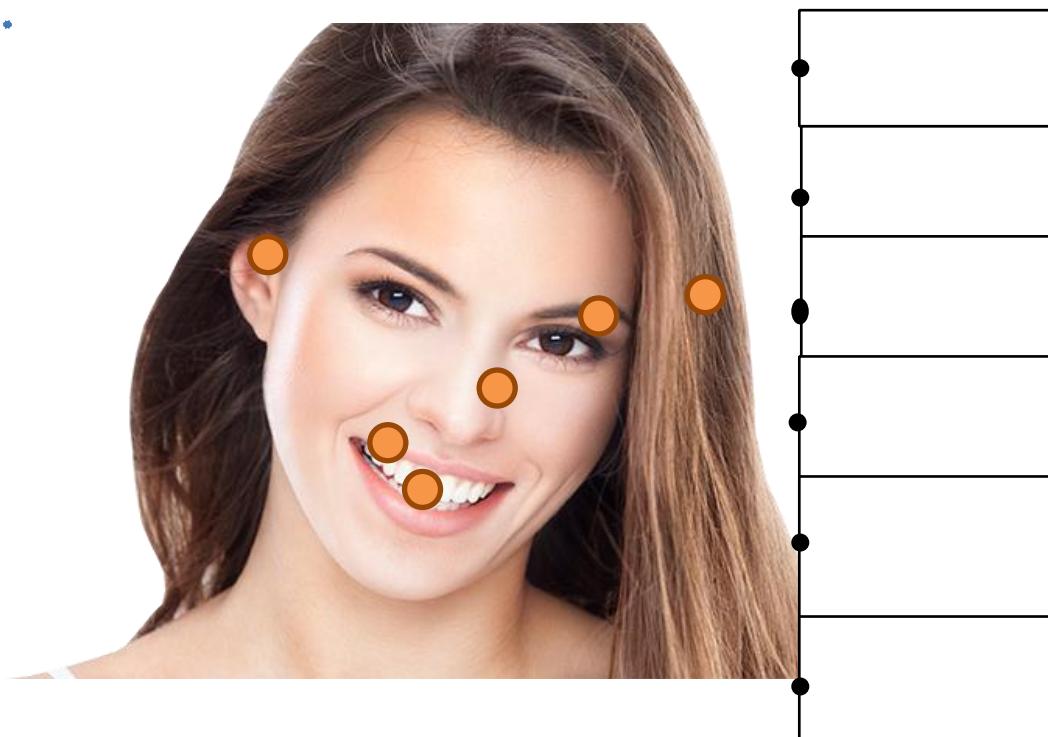

vesh sy flokë dhëmb gojë hundë

— — — — — — —

4 Upiši nazine označenih delova glave.

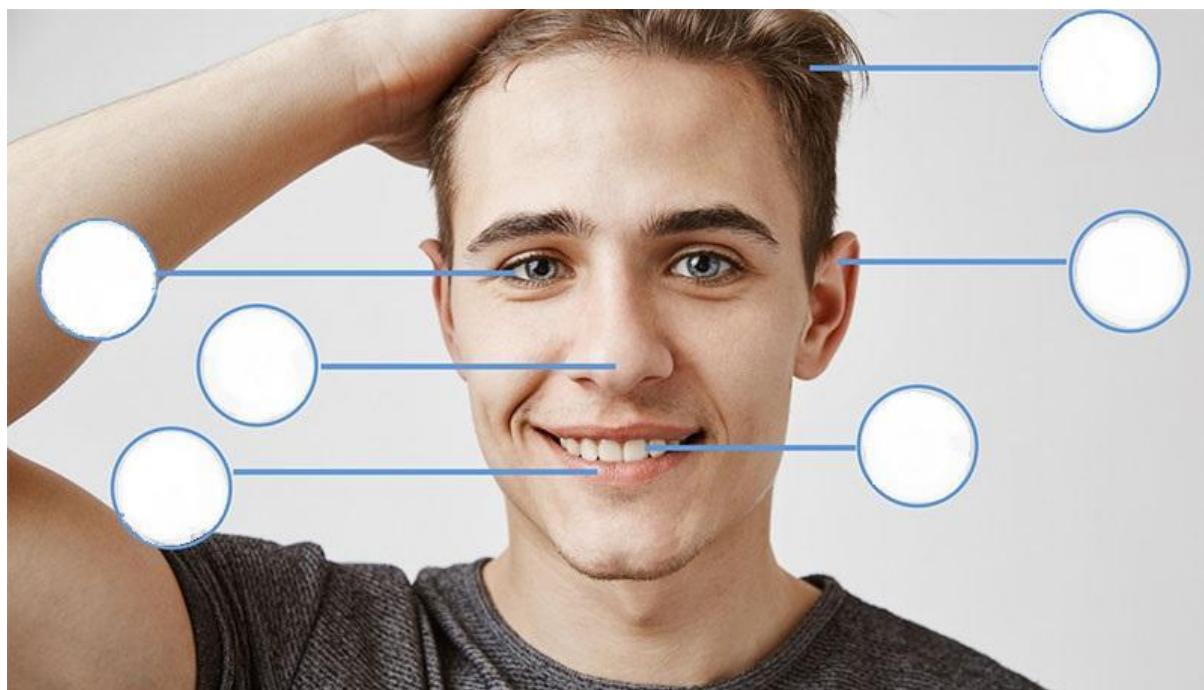
Shkrui pjesët e shënuara të kokës.

5 U kružiće upiši redne brojeve.

Në rrathë shkruaj numrat rendor.

1. sy 2. hundë 3. flokë 4. dhëmb 5. vesh 6. gojë

6 Pročitaj pravila u boksu, a zatim napiši delove tela i njihov broj.

Lexo rregullat në kator, pastaj shkruaj pjesët e trupit dhe numrin e tyre.

PAŽNJA! KUJDES!

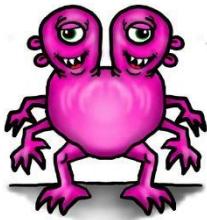
Delove tela koje smo naučili možemo da koristimo i u množini. U govoru, većina delova se koristi u množini:

dorë -duart / ruka -ruke

këmbë - këmbët / noge -noge

gojë-gaja / usta - usta

I na kraju, zapamtite i ovo: Imenice **sy**/oko i **vesh**/uvo u množini bez brojeva glase **sytë** /oči i **veshët**/uši.

kokë një kokë

sy _____

vesh _____

dhëmb _____

dorë _____

këmbë _____

kokë _____

sy _____

vesh _____

dhëmb _____

dorë _____

këmbë _____

kokë _____

sy _____

vesh _____

dhëmb _____

dorë _____

këmbë _____

REČNIK / FJALOR

glava (jedna glava – dve glave) / kokë (një kokë – dy koka)
kosa / flokë

noga (jedna noge – dve noge) / këmbë (një këmbë – dy këmbë)
nos (jedan nos – dva nosa) / hundë (një hundë – dy hundë)

oko (jedno oko – dva oka – oči) / sy (një sy – dy sy - sytë)
ruka (jedna ruka – dve ruke) / dorë (një dorë – dy duar)
stomak / bark

usta (jedna usta – dvoja usta – troja usta) / gojë (një gojë – dy gojë)
uvo (jedno uvo – dva uva – uši) / vesh (një vesh – dy veshë - veshët)

zub (jedan zub – dva zuba) / dhëmb (një dhëmb – dy dhëmbë)

LEKCIJA 13 / LEKSIONI 13

1 Pročitaj dijalog, a zatim obeleži da li su tvrdnje tačne ili netačne.

Lexo dialogun. Pastaj shëno nëse pohimet janë të sakta apo të pasakta.

Mjeke: Mirë dita. Urdhëroni.

Doktor: Dobar dan. Izvolite.

Bujari: Mirë dita.

Bujar: Dobar dan.

Mjeke: Si jeni?

Doktor: Kako ste?

Bujari: Nuk ndjehem mirë. Më dhemb koka dhe kam temperaturë.

Bujar: Ne osećam se dobro. Boli me glava i imam temperaturu.

Mjeke: Të shoh... Po, paskeni temperaturë. A kolliteni?

Doktor: Da pogledam... Da, imate temperaturu. Da li kašljete?

Bujari: Nuk kollitem. Vetëm ndjehem plogësht.

Bujar: Ne kašljam. Samo se loše osećam.

Mjeke: Ju ka rënë gripi. Duhet të pushoni dhe të pini çaj.

Doktor: Imate grip. Morate da se odmarate i pijete čaj.

Bujari: Ju faleminderit. Ditën e mirë.

Bujar: Hvala Vam. Doviđenja.

Mjeke: Ditën e mirë.

Doktor: Doviđenja.

Bujari ndjehet mirë

saktë

pasaktë

Bujari kollitet

saktë

pasaktë

Bujari ka grip.

saktë

pasaktë

PAŽNJA! KUJDES!

U razgovoru smo videli da su Bujar i doktor koristili glagole sa novim nastavkom: **urdhëroni**/izvolite, **ndjeheni**/osećate, **keni**/imate, **kolliteni**/kašljete, **pushoni**/odmarate, **pini**/pijete.

Nastavak **ni** koristi se za 2. lice množine, ali i kada se nekome obraćamo učtivo, tj. kada mu persiramo.

2 Rasporedi glagole na odgovarajuće mesto.

Vendosi foljet në vendin përkatës

ka kemi ke keni kam

Unë _____

Ti _____

Ai _____ temperaturë.

Ne _____

Ju _____

3 Pročitaj pravilo, a zatim pročitaj tekst i izaberi odgovarajući oblik.

Lexo rregullin, pastaj lexo tekstin dhe përzgjidh formën e duhur.

PAŽNJA! KUJDES!

Do sada smo naučili da se odrične rečenice grade tako što se ispred glagola dodaje reč **nuk/ne**.

unë **nuk** kam / ja nemam

ne **nuk** kemi / mi nemamo

ti **nuk** ke / ti nemaš

ju **nuk** keni / vi nemate

ai **nuk** ka / on nema

1. Ariana sot **ka/nuk ka** biologji.
2. Unë sot **kam/nuk kam** edukatë muzikore.
3. Jetoni **ka/nuk ka** temperaturë.
4. Ju **keni/nuk keni** edukatë fizike të hënën.

4 Napiši šta Ardiana radi pre nego što kreće u školu.

Shkruej čfarë běn Ardiana para se tē nisët pér shkollë.

lanë sytë mbathet zgjohet vishet

07:00

Në orën 7 Ardiana _____.

07:10

Në orën 7.10 Ardiana _____.

07:15

Në orën 7.15 Ardiana _____.

07:20

Në orën 7.20 Ardiana _____.

PAŽNJA! KUJDES!

U albanskom jeziku glagoli koji su u pasivu (trpnom stanju) nemaju skraćeni oblik povratne zamenice (sebe ≠ se)

Primeri:

Unë ndjehem mirë.	Unë nuk ndjehem mirë.	A ndjehem mirë?
Ja se osećam dobro.	Ja se ne osećam dobro.	Da li se osećam dobro?
Ti ndjehesh mirë.	Ti nuk ndjehesh mirë.	A ndjehesh mirë?
Ti se osećaš dobro.	Ti se ne osećaš dobro.	Da li se osećaš dobro?
Ju ndjeheni mirë.	Ju nuk ndjeheni mirë.	A ndjeheni mirë?
Vi se osećate dobro.	Vi se ne osećate dobro.	Da li se osećate dobro?

5 Pogledaj ponuđene oblike, a zatim ih rasporedi na odgovarajuće mesto.

Shiko opsonet e ofruara dhe pastaj renditi në vendin përkatës.

duhet të punojë duhet të punojmë duhet të punosh
duhet të punoni duhet të punoj

unë _____

ne _____

ti _____

ju _____

ai/ajo _____

PAŽNJA! KUJDES!

Da bi se izrazilo nesto što je neophodno da se uradi, koristi se glagol **duhet tē** / mora da. Kao što smo videli, on ostaje nepromenjen u svim licima, a menja se samo glagol posle njega.

Primeri:

Unë **duhet tē mësoj** sot. / Ja moram da učim danas.

Duhet tē pini čaj. / Morate da pijete čaj.

6 Poveži reči iz leve i desne kolone.

Lidh fjalët nga kolona e majtë dhe e djathtë.

1. Unë duhet		A. flejë.
2. Ai duhet		B. lexoni.
3. Ne duhet	të	C. blej pasqyrë.
4. Ju duhet		D. dëgjosh.
5. Ti duhet		E. hamë.

FJALOR / REČNIK

boli me (glava / stomak / zub...) / më dhemb (koka/barku/dhëmbi...)

čaj / çaj

grip / grip

hvala / faleminderit

izvolite / urdhëroni

kašljem / kollitem

loše / keq

moram da / më duhet të

nemam / nuk kam

pijem / pi

imam temperaturu / kam temperaturë

Glagoli sa povratnom zamenicom *se* / Foljet me përemrin vetvetor “*se*”

se budim / zgjohem

se oblačim / vishem

se obuvam / mbathem

se odmaram / pushoj

se osećam / ndjehem

se umivam / lajë sytë

LEKCIJA 14 / LEKSIONI 14

1 Upiši ponuđene reči na odgovarajuće mesto.

Shëno fjalët e ofruara në vendin përkatës.

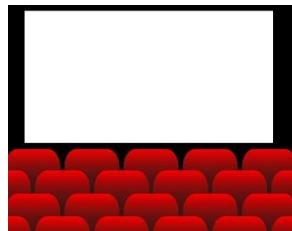
shkollë kinema teatër bibliotekë ëmbëltore furrë
restorant shitore

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

2 Obeleži šta je prikazano na slikama.

Shëno se çfarë është paraqitur në fotografi.

- shkollë furrë ëmbëltore

- kinema shkollë restorant

- furrë bibliotekë shkollë

- teatër restorant shitore

- bibliotekë kinema shkollë

- ëmbëltore shitore restorant

- shkollë teatër bibliotekë

- kinema restorant ëmbëltore

3 Pročitaj pravilo, a zatim rasporedi imenice prema njihovom rodu.

Lexo rregullin dhe pastaj rendit emrat sipas gjinisë së tyre.

PAŽNJA! KUJDES!

U prethodna dva zadatka naučili smo nove imenice. Neke su muškog, a neke ženskog roda. Njihov rod možemo da razlikujemo.

Imenice muškog roda (**gjinia mashkullore**) završavaju se na suglasnik.

Imenice ženskog roda (**gjinia femërore**) završavaju se na samoglasnik **a**.

shkollë kinema teatër bibliotekë ëmbëltore furrë restorant shitore

Muški rod

Gjinia mashkullore

Ženski rod

Gjinia femërore

4 Pročitaj pravilo, a zatim poveži rečenice i u desnoj koloni izaberi pravilan oblik.

Lexo rregullin, e pastaj lidh fjalitë dhe në kolonën e djathtë zgjidh formën e drejtë.

PAŽNJA! KUJDES!

Ukoliko želimo da kažemo da neko ide u školu, restoran ili na neko drugo mesto koje smo naučili u prethodnim vežbama, koristićemo predlog **në/u** i padež akuzativ, koji koristimo za pravi objekat. Imenica ostaje u istom obliku.

1. Ku shkon sonte?	A. Ai shkon në teatër/teatro .
2. Ku shkojmë nesër?	B. Ajo shkon në bibliotekë/biblioteka .
3. Ku shkon ai të hënën?	C. Shkoj në kinema/kinemaja .
4. Ku shkojnë ata të premten?	D. Shkojmë në shkolla/shkollë .
5. Ku shkon ajo të mërkurën?	E. Ata shkojnë në ëmbëltore/ëmbëltorja .

5 Pročitaj pravilo, a zatim napiši rečenice. Potrebno je da reči staviš u odgovarajući oblik.

Lexo rregullin, e pastaj shkruaj fjalitë. Duhet t'i vendosësh fjalët në formën përkatëse.

PAŽNJA! KUJDES!

Za izražavanje želje u srpskom jeziku koristi se glagol **dua / želim** (mnozina **duam**). Posle ovog glagola koristi se **të/da**.

Primeri:

Unë **dua të shkoj** në kinema. / Ja **želim da idem** u bioskop.

Ne **nuk duam të shkojmë** në restoran. / Mi **ne želimo da idemo** u restoran.

Kao što se može videti u primerima, glagol **dua /želim** i glagol koji sledi posle **të/da** slažu se u licu u broju.

Ukoliko neka soba želi nešto od nekog drugoga, onda se ova dva glagola neće slagati u licu i broju.

Primeri:

Unë **dua që vëllai im të blejë** llambë. / Ja **želim da moj brat kupi** lampu.

Ajo nuk **do që unë të shkoj** në kinema. / Ona **ne želi** da ja **idem** u bioskop.

1. do/ha

Unë _____ **dua të ha** _____ .

2. do/mësojë

Ne _____ .

3. do/peshkojë

Ti _____ .

4. do/këndoja

Ai _____ .

6 Izaberi odgovarajuće oblike glagola da bi tekst bio tačan.

Zgjidh trajtat e duhura të foljeve që teksti të jetë i saktë.

1. Sot (**janë/është**) e shtunë. Sot nuk (**shkoni/shkoj**) në shkollë. (**Dua/Duam**) të (**shkon/shkoj**) në park.
2. Zana nuk (**ndjehemi/ndjehet**) mirë. Nuk (**kam/ka**) temperaturë, por i (**dhibaset/dhemb**) koka.
3. Ne (**shkoj/shkojmë**) në shitore. (**Duam/Do**) të (**blesh/blejmë**) diçka.

7 Pročitaj pravilo, a zatim dopuni rečenice.

Lexo rregullin, e pastaj plotëso fjalitë.

PAŽNJA! KUJDES!

Do sada smo naučili sve oblike glagola u sadašnjem vremenu, osim 3. lica množine. Za građenje 3. lica množine koristi se nastavak **né**.

Primeri:

Unë punoj. / Ja radim. Ata punoj**né**. / Oni rade.
Unë këndojoj. / Ja pevam. Ata këndojo**né**. / Oni pevaju.

1. Arsimi dhe Syzana_____ . (lexoj)
2. Bekimi dhe Magbulja_____ . (bisedoj)
3. Berati dhe Vjosa _____. (festoj)
4. Ata tani _____. (flej)
5. Dafina dhe Mimoza _____ çaj. (pi)

REČNIK / FJALOR

biblioteka / bibliotekë
bioskop / kinema
pekarë / furrë
poslastičarnica / ēmbëltore
pozorište / teatër
prodavnica / shitore
restoran / restorant
škola / shkollë
Alžir / Algjer
nešto / dička
večeras / sonte
puž / kërmilli
slavim / festoj
žaba / bretkosë
žagor / murmuritje
žar / guacë
želim da / dua të
želja / dëshirë
žgoljav / thatanik
žir / boçë

LEKCIJA 15 / LEKSIONI 15

1 Pročitaj dijalog, a zatim date reči upiši na odgovarajuće mesto.

Lexo dialogun, pastaj shkruaji fjalët e dhëna në vendin përkatës.

Kamerieri: Mirë dita. Urdhëroni.

Konobar: Dobar dan. Izvolite.

Djaloshi: Mirë dita.

Mladić: Dobar dan.

Vajza: Mirë dita. Dua një ëmbëlsirë dhe çaj.

Devojka: Dobar dan. Želim jedan kolač i čaj.

Kamerieri: Diçka tjetër?

Konobar: Još nešto?

Vajza: Jo, faleminderit. Kjo ishte e tëra.

Devojka: Ne, hvala. To je sve.

Kamerieri: Po Ju, çfarë dëshironi?

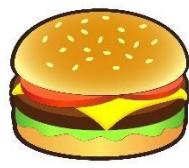
Konobar: Šta Vi želite?

Djaloshi: Unë do të marr një hamburger, pomfrit dhe lëng.

Mladić: Ja ću uzeti hamburger, pomfrit i sok.

Kamerieri: Në rregull. Faleminderit.

Konobar: U redu. Hvala.

hamburger

lëng

pomfrit

ëmbëlsirë

çaj

Vajza: Dua një _____ dhe _____.

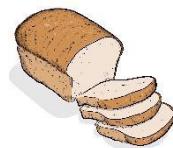
Iriu (djaloshi): Unë do të marr një _____, _____ dhe _____.

2 Upiši nazine hrane i pića na odgovarajuće mesto ispod slike.

Shkruaj emërtimet e ushqimit dhe të pijeve në vendin përkatës nën fotografi.

picë ujë sandviç sallatë çaj pomfrit kafe hamburger bukë
qumëshët ëmbëlsirë lëng

USHQIM / HRANA

PIJE / PIĆE

3 Pročitaj pravilo, a zatim rasporedi reči prema njihovom rodu.

Lexo rregullin, pastaj rendit fjalët sipas gjinisë.

PAŽNJA!KUJDES!

U prethodnoj vežbi su se nalazile imenice oba roda.

Podsetimo se pravila o prepoznavanju roda imenica sa kojim smo se susreli u 14. lekciji.

Imenice **muškog roda** završavaju se na suglasnik.

Imenice **ženskog roda** završavaju se na samoglasnik. U našem primeru izuzetak je reč **ujë/voda**, koja je muškog roda.

picë ujë sandviç sallatë çaj pomfrit kafe
 hamburger bukë qumësht lëng

Muški rod

Gjinia mashkullore

Ženski rod

Gjinia femërore

4 Pročitaj pravilo, a zatim naruči hranu i piće.

Lexo rregullin, pastaj porosit ushqim dhe pije.

PAŽNJA!KUJDES!

Zbog čega nam je važno da znamo rod imenica koje označavaju hranu i piće? Zato što će nam to pomoći da pravilno naručimo ono što želimo.

Kada poručujemo jedan artikal imenice koristimo u neodređenom obliku, a kada naručujemo više od jednog istog artikla koristimo određeni oblik.

Dialogu 1

Kamerieri: Urdhëroni. Çfarë doni të porositni?

Mysafiri: Dua _____ dhe _____. (picë, lëng)

Kamerieri: A është kjo e tëra?

Mysafiri: Po. Faleminderit.

Dialogu 2

Kamarieri: Mirëmbrëma. Urdhëroni?

Mysafiri 1: Unë do të marr _____ dhe _____. (sandviç, ujë)

Mysafiri 2: Unë dua vetëm _____. (sallatë)

Kamerieri: Diçka tjetër?

Mysafiri 1: Edhe një _____ ju lutem. (ëmbëlsirë)

Kamarieri: Gjithsesi. Ju faleminderit.

Dialogu 3

Kamerieri: Mirëdita. Dëshironi të porositni diçka?

Mysafiri: Mirëdita. Dua një _____. (hamburger)

Kamarieri: A doni edhe _____? (pomfrit)

Mysafiri: Jo, faleminderit. Do të marr edhe një _____. (lëng)

Kamarieri: Në rregull. Faleminderit.

5 Pročitaj pravilo, a zatim upiši reči na odgovarajuće mesto.

Lexo rregullin, pastaj shkruaj fjalët në vendin përkatës.

PAŽNJA! KUJDES!

U prethodnim vežbanjima susreli smo se sa novim oblikom glagola:

Unë **do të marr** ... / Ja **ću uzeti**...

To je glagol koji je u futuru i služi za izražavanje buduće radnje. On se gradi iz dva dela: promenljivog i nepromenljivog.

Prvi deo je nepromenljiv.

Drugi, promenjivi deo, se menja kao sto smo naučili u jednoj od prethodnih lekcija.

Për të marrë

Unë do të ____

Ti do të ____.

Ai do të ____.

Ne do të ____

Ju do të ____.

Ata do të ____.

Për të porositur

Unë do të ____

Ti do të ____.

Ai do të ____.

Ne do të ____

Ju do të ____.

Ata do të ____.

REČNIK / FJALOR

Hrana / Ushqim

hamburger / hamburger
hleb / bukë
kolač / ëmbëlsirë
pica / picë
pomfrit / pomfrit
salata / sallatë
sendvič / sandviç

Piće / Pije

kafa / kafe
mleko / qumësht
sok / lëng
voda / ujë
devojka / vajzë/a
gost / mysafir
mladić / djalosh/djaloshi
naravno / natyrisht
naručite / porositni
uzeti / të merrni
samo / vetëm
sve / gjithçka (e tëra)
u redu/ në rregull

LEKCIJA 16/LEKSIONI 16

1 Dati glagoli su pronađeni u rečniku. Pomoću njih napravi sadašnje i buduće vreme. Proveri rešenje ispod teksta.

Foljet e dhëna janë paraqitur në fjalor. Me ndihmën e tyre ndërto kohën e tashme dhe të ardhshme. Kontrollo zgjidhjen nën tekst.

Folja: "të jesh" (me qenë) / Glagol: "biti"

Sadašnje vreme/Koha e tashme

unë jam ne _____
ti _____ ju _____
ai/ajo _____ ata _____

Buduće vreme/Koha e ardhshme

unë _____ ne do të jemi
ti _____ ju _____
ai/ajo _____ ata _____

Folja "për të shkuar" / Glagol: "ići"

Sadašnje vreme/Koha e tashme

unë _____ ne _____
ti shkon ju _____
ai/ajo _____ ata _____

Buduće vreme/Koha e ardhshme

unë _____ ne _____
ti _____ ju _____
ai/ajo _____ ata _____

Folja: "për të lexuar" / Glagol: "čitati"

Sadašnje vreme/Koha e tashme

unë _____ ne _____
ti _____ ju _____
ai/ajo lexon ata _____

Buduće vreme/ Koha e ardhshme

unë _____ ne _____
ti _____ ju _____
ai/ajo _____ ata _____

Rešenja:

Glagol: biti

Sadašnje vreme

_____ je
je jeni
është janë

Buduće vreme

do të jem _____
do të jesh do të jeni
do të jetë do të jenë

Glagol: ići

Sadašnje vreme

Buduće vreme

shkoj *shkojmë*

do tē shkoj

do tē shkojmë

_____ *shkoni*

do tē shkosh

do tē shkoni

shkon *shkojnë*

do tē shkojë

do tē shkojnë

Glagol: čitati

Sadašnje vreme

Buduće vreme

lexoj *lexojmë*

do tē lexoj

do tē lexojmë

lexon *lexoni*

do tē lexosh

do tē lexoni

_____ *lexojnë*

do tē lexojë

do tē lexojnë

2 Pročitaj pravilo, a zatim napravi odrične rečenice tako što ćeš ponuđene reči upisati na odgovarajuće mesto.

Lexoje rregullin, pastaj formo fiali mohuese ashtu që fjalët e ofruara do t'i tērhqni nē vendin përkatës.

PAŽNJA! KUJDES!

Odrični oblici budućeg vremena grade se tako što se menja samo prva reč, dok drugi deo glagola (infinitiv) ostaje nepromenjen.

Prvi deo se menja na sledeći način:

unë **nuk do tē / ja neću**

ne **nuk do tē / mi nećemo**

ti **nuk do tē / ti nećeš**

ju **nuk do tē / vi nećete**

ai,ajo **nuk do tē / on,ona neće**

ata **nuk do tē / oni neće**

kollitet kollitemi kolliten
vozitësh vozitni vozitë
flej flej flejnë

“me u kollitë” / kašljati

Ai nuk do tē _____.

Ne nuk do tē _____.

Ata nuk do tē _____.

"me vozitë" / voziti

Ti nuk do të ____.

Ju nuk do të ____.

Ajo nuk do të ____.

"me fjet" / spavati

Unë nuk do të ____.

Ai nuk do të ____.

Ata nuk do të ____.

3 Pročitaj i odgovori da li su date tvrdnje tačne ili pogrešne.

Lexo dhe përgjigju nëse pohimet e dhëna janë të sakta apo të pasakta.

Lulja: Pushimi shkollor fillon pas dhjetë ditësh. A do të udhëtosh?

Ljulja: Raspust počinje za deset dana. Da li putuješ?

Arbëri: Unë do të shkoj në deti, kurse më vonë ndoshta në Londër. Po ti?

Arber: Ja ču ići na more, a posle možda u London. A ti?

Lulja: Unë do të shkoj në mal, kurse pastaj në Itali.

Ljulja: Ja ču ići na planinu, a zatim u Italiju.

Arbëri: Me çka do të udhëtosh?

Arber: Kako češ putovati?

Lulja: Në mal do të shkoj me veturë, kurse në Itali me avion. Po ti?

Ljulja: Na planinu ču ići autom, a u Italiju avionom. A ti?

Arbëri: Në deti do të udhëtoj me autobus, kurse në Londër me avion.

Arber: Na more ču putovati autobusom, a u London avionom.

1. Arbëri do të udhëtojë për në Itali.	☐ e saktë	☐ e pasaktë
2. Lulja do të shkojë në mal.	☐ e saktë	☐ e pasaktë
3. Arbëri në deti do të udhëtojë me veturë.	☐ e saktë	☐ e pasaktë
4. Lulja në Itali do të udhëtojë me autobus.	☐ e saktë	☐ e pasaktë

PAŽNJA! KUJDES!

Za razliku od srpskog, ako hoćemo da kažemo kuda idemo, nazivi država i gradova ne menjaju oblik ni padez.

Primer:

Itali: Udhëtoj për në **Itali**. / Italija: Putujem u Italiju.

4 Napiši ko kuda putuje.

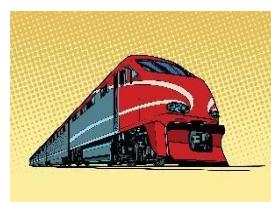
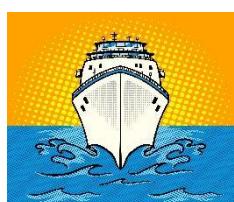
Shkruaj kush për ku udhëton.

1. Nikolla udhëton për _____. (Francuska)
2. Sanija udhëton pér _____. (Njujork).
3. Patriku udhëton pér _____. (Tirana)
4. Buqja udhëton pér _____. (Beograd)
5. Mimoza udhëton pér _____. (Atina)
6. Tomorri udhëton pér _____. (London)

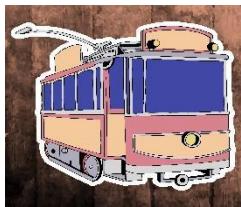
5 Upiši nazine prevoznih sredstava ispod njihove slike.

Shkruaj emrat e mjeteve të transportit nën fotografinë e tyre.

veturë avion autobus tren anije bicikletë tramvaj taksi

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

6 Pročitaj pravilo, a zatim napiši kako ko putuje.

Lexo rregullin, e pastaj shkruaj se kush udhëton.

PAŽNJA! KUJDES!

Ako hoćemo da kažemo koje prevozno sredstvo koristimo za putovanje, ispred naziv prevoznog sredstva dodaje se **me (sa)**.

1. Nikolla udhëton në shkollë me **autobusa/autobus**.
2. Nailja shkon në restorant me **tramvaj/tramvaja**.
3. Sara shkon në kinema me **taksi/taksitë**.
4. Bruno shkon në bibliotekë me **bicikell/biçikletë**.
5. Angjelina shkon në Itali me **anija/anije**.
6. Erëmira udhëton për në Shqipëri me **avionët/avion**.

REČNIK/FJALOR

biti/ "me qenë" (për të qenë)
čitati/"lexuar" (për të lexuar)
ići/"shkuar" (për të shkuar)
Italija – u Italiju/ Italia – në Itali
kašljati/ "kollitur" (për t'u kollitur)
more – na more/ det – në deti
moda/ndoshta
planina – na planin/ mali – në mal
počinje/fillon
posle/më vonë
putuješ/udhëton
raspust/pushim shkollar
spavati/ "me fjet" (për të fjetur)
voziti/ "me vozitë" (për të vozitur)
zatim/pastaj

Prevozna sredstva/Mjetet e transportit

auto – autom/ veturë – me veturë
autobus – autobusom/ autobus – me autobus
avion – avionom/avion – me avion
bicikl – biciklom/bičiklete – me bicikletë
brod – brodom/anije – me anije
taksi – taksijem/taksi – me taxi
tramvaj – tramvajem/ tramvaj – me tramvaj

LEKCIJA 17 / LEKSIONI 17

1 Do sada smo učili brojeve do 31. Kako glase brojevi od 31 do 40? Podseti se onoga što znaš tako što ćeš dopuniti polja ponuđenim rečima.

Deri më tanë i mësuam numrat deri në 31. Si shqiptohen numrat prej 31 deri ne 40? Kujo atë çfarë din duke plotësuar fushat me fjalët e ofruara.

katër shtatë një gjashtë tre pesë dy tetë

31	32	33	34
tridhjetë _____	tridhjetë _____	tridhjetë _____	tridhjetë _____
35	36	37	38
tridhjetë _____	tridhjetë _____	tridhjetë _____	tridhjetë _____

39
tridhjetë _____

2 Sada ćemo naučiti i brojeve do 100. Obeleži ispravno napisane brojeve.

Tani do t'i mësojmë edhe numrat deri në 100. Shëno numrat e shkruar saktë.

A. 40	☐ katër	☐ katërbëdhjetë	☐ dyzet
B. 50	☐ pesëmbëdhjetë	☐ pesëdhjetë	☐ pesë
C. 60	☐ gjashtë	☐ gjashtëdhjetë	☐ gjashtëmbëdhjetë
D. 70	☐ shtatëdhjetë	☐ shtatë	☐ shtatëmbëdhjetë
E. 80	☐ tetë	☐ tetëmbëdhjetë	☐ tetëdhjetë
F. 90	☐ nëntëdhjetë	☐ dymbëdhjetë	☐ nëntë
G. 100	☐ dhjetë	☐ një	☐ njëqind

3 Rasporedi date reči na odgovarajuće mesto.

Renditi fjalët e dhëna në vendin përkatës.

gjashtëdhjetë njëqind tridhjetë shtatëdhjetë njëzet
nëntëdhjetë pesëdhjetë tetëdhjetë dyzet

- A. 93: _____ tri/tre
B. 38: _____ osam/tetë
C. 100: _____
D. 41: _____ jedan/një

- E. 62: _____ dva/dy
 F. 84: _____ četiri/katër
 G. 26: _____ test/gjashtë
 H. 77: _____ selam/shtatë
 I. 59: _____ devet/nëntë

4 Obeleži brojeve koje pročitaš.

Shëno numrat që i lexon.

njëzet e pesë, dyzet e katër, pesë, nëntëdhjetë e gjashtë, gjashtëdhjetë e dy, tridhjetë e tetë, gjashtëdhjetë e shtatë, shtatëmbëdhjetë, shtatëdhjetë e pesë, pesëdhjetë e shtatë, tridhjetë, tetëdhjetë e pesë

1	10	20	30	40	50	60	70	80	90
5	13	24	33	44	54	62	73	85	91
8	17	25	35	46	57	64	75	87	94
9	18	26	38	49	59	67	78	88	96

5 Kako se pišu rečima sledeći brojevi? Izaberi odgovarajuću reč.

Si shkruhen me fjalë numrat vijues? Zgjidh fjalën përkatëse.

A. 91: _____ një	☐ nëndhtje e	☐ nëntëdhjetë e	☐ nëntëmbet e
B. 43: _____ tre	☐ dyzet e	☐ duzit e	☐ dyzat e
C. 65: _____ pesë	☐ gjashdhjet e	☐ gjashtëdhjetë e	☐ gjashtdhet e
D. 79: _____ nëntë	☐ shtatdhjet e	☐ shtatadhjeta e	☐ shtatëdhjetë e
E. 86: _____ gjashtë	☒ tetadhjet e	☐ tetembdhjet e	☐ tetëdhjetë e
F. 53: _____ tre	☐ pesëdhjetë e	☐ pesdhet e	☐ pesmebdhet e

6 Najpre pročitaj pravilo, a zatim reši matematičke zadatke. Izaberi operaciju i tačan rezultat.

Së pari lexo rregullin, e pastaj zgjidh detyrat matematikore. Përzgjidh veprimin dhe rezultatin e saktë.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada hoćemo da pomnožimo dva broja, između njih se koristi reč **herë** /puta (\times).

Primer:

$2 \times 5 = 10$ ose dy **herë** pesë bëjnë dhjetë

$2 \times 5 = 10$ ili dva **puta** pet je deset

Kada delimo dva broja, između njih koristimo reči **pjesëtuar me** / podeljeno sa (:).

Primer::

$15 : 3 = 5$ ili petnaest **podeljeno sa** tri je pet

$15 : 3 = 5$ ose pesëmbëdhjetë **pjesëtuar me** tre bëjnë pesë

tridhjetë pesëdhjetë e gjashtë shtatë tetëmbëdhjetë
 gjashtë nëntë katër

3×6 tre **herë** /**pjesëtuar me** gjashtë bëjnë _____

$24 / 4$ 4 njëzet e katër **herë** / **pjesëtuar me** katër bëjnë _____

10×3 dhjetë **herë** / **pjesëtuar me** tre bëjnë _____

$36 / 9$ tridhjetë e gjashtë **herë** / **pjesëtuar me** nëntë bëjnë _____

8×7 tetë **herë** / **pjesëtuar me** shtatë bëjnë _____

$63 / 9$ gjashtëdhjetë e tre **herë** / **pjesëtuar me** nëntë bëjnë _____

$72 / 8$ shtatëdhjetë e dy **herë** / **pjesëtuar me** tetë bëjnë _____

REČNIK/FJALOR

40 – četrdeset/dyzet
50 – pedeset/pesëdhjetë
60 – šezdeset/gjashtëdhjetë
70 – sedamdeset/shtatëdhjetë
80 – osamdeset/tetëdhjetë
90 – devedeset/nëntëdhjetë
100 – sto/njëqind

podeljeno sa (:)pjesëtuar me (:)

puta (x)/herë (x)

LEKCIJA 18/ LEKSIONI 18

1 Koliko koštaju odevni predmeti? Pročitaj, a zatim upiši reči na odgovarajuće mesto, a cenu napiši ciframa.

Sa kushtojnë rrobat për veshje? Lexo e pastaj shkruaj fjalët në vendin përkatës, kurse çmimin shkruaje me numra.

bluzë maicë duks fund
këmishë xhemper xhaketë

Sa kushton këmisha?

22 euro.

Sa kushton maica?

12 euro

Sa kushton fundi?

18 euro.

Sa kushton bluza?

24 euro.

Sa kushton xhaketa?

43 euro.

Sa kushton xhemperi?

32 euro.

– Sa kushton ____ ?
– _____ euro.

– Sa kushton ____ ?
– _____ euro.

– Sa kushton ____ ?
– _____ euro.

– Sa kushton ____ ?
– _____ euro.

– Sa kushton ____ ?
– _____ euro.

– Sa kushton ____ ?
– _____ euro.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada izgovara cena nečega, prodavac će nam reći čenu, izgovarajući broj a nakon toga reč euro.

Primeri:

21 euro

31 euro

41 euro

2 Pročitaj pravilo i pročitaj reči.

Lexoje rregullin dhe lexo fjalët.

PAŽNJA! KUJDES!

U prethodnoj vežbi u reči **xhemper** susreli smo se sa slovom **xh/dž**. Kao i slova **ll** i **nj**, i **xh** se sastoji iz dva slova

Prilikom izgovora **xh (dž)** i **gj (đ)** zvuče slično, zbog čega treba obratiti posebnu pažnju.

Slovo xh:

xhep / džep, xhep / džem, xhip / džip, xhami / džamija, xhenxhefil / djumbir, xhevahir / dragulj

xhep xhem xhaz xhip
banxhi xhami xhenxhefil xhevahir

3 Pročitaj tekst, a zatim zaokruži ko šta kupuje.

Lexoje tekstin pastaj rrumbullakëso kush çfarë blenë.

Ana: Sot do të blej këmishë, fustan dhe xhaketë.

Berati: Unë do të blej duks, maicë dhe këmishë.

Majlinda: Unë blej xhemper, bluzë dhe fund.

4 Pročitaj pravilo, a zatim napiši koliko koštaju odevni predmeti i obuća tako što ćeš date reči koje označavaju nazive odevnih predmeta upisati na odgovarajuće mesto, a cene upisati ciframa.

Lexoje rregullin, e pastaj shkruaj sa kushtojnë rrobat për veshje dhe mbathjet ashtu që fjalët që paraqesin emërtimin e rrobave do t'i shënosh në vendin përkatës, kurse çmimet do t'i shkruash me numra.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada hoćemo da saznamo cenu nečega, tada pitamo: **Sa kushton...?** / Koliko košta...? Međutim, kada hoćemo da pitamo za cenu imenica koje su u množini, tada će glagol biti u 3. licu množine, pa će pitanje glasiti: **Sa kushtojnë...?** / Koliko koštaju...?

pantallonat
19 euro

farmerkat
26 euro

çorapët
3 euro

këpucët
43 euro

atletet
56 euro

1. Sa kushtojnë ____ ? – Ato kushtojnë ____ euro.
2. Sa kushtojnë ____ ? – Ato kushtojnë ____ euro.
3. Sa kushtojnë ____ ? – Ato kushtojnë ____ euro.
4. Sa kushtojnë ____ ? – Ato kushtojnë ____ euro.
5. Sa kushtojnë ____ ? – Ato kushtojnë ____ euro.

PAŽNJA!/KUJDES!

Reči **pantallona** i **farmerka** imaju uvek oblik imenica u množini, čak i kada se radi o jednom komadu, tako da uz njih idu glagoli u množini.

5 Pročitaj, a zatim dopuni rečenice.

Lexo, e pastaj plotëso fjalitë.

1. Majica je bela.
2. Bluza je žuta.
3. Duks je zelen.
4. Jakna je braon.
5. Košulja je crna.
6. Džemper je crven.
7. Suknja je plava.

zezë

bardhë

verdhë

kuq

blu

gjelbër

ngjyrë kafe

1. Maica është e ____ .
2. Bluza është e ____ .
3. Duksi është i ____ .
4. Xhaketa është e ____ .
5. Këmisha është e ____ .
6. Xhemperi është i ____ .
7. Fundi është i ____ .

PAŽNJA! KUJDES!

Pridev se prilagođava imenici u licu, rodu, padežu, broju i obliku.

Primeri:

Muški rod

Gjinia mashkullore

crn/i zi

beo/i bardhë

žut/ i verdhë

crven/i kuq

plav/blu (i kaltër)

zelen/i gjelbër

Ženski rod

Gjinia femërore

crna/e zezë

bela/e bardhë

žuta/e verdhë

crvena/e kuqe

plava /blu (e kaltër)

zelena/e gjelbër

Množina

Shumësi

crne/të zi (të zeza)

bele/të bardhë (të bardha)

žute/të verdhë (të verdha)

crvene/të kuq (të kuqe)

plave/blu/të kaltër (të kaltra)

zelene/të gjelbër (të gjelbra)

6 Izaberi pravilne oblike prideva.

Zgjidh format e drejta të mbiemrit.

1. Farmerkat janë i **bardhë / e bardhë / tē bardha**.
2. Fundi është **e kuqe / i kuq/ tē kuq**.
3. Duksi është **i verdhë / e verdhë /tē verdhe**.
4. Xhemperi është **i bardhë / e bardhë / tē bardhë**.
5. Atletet janë **ngjyrë blu (i kaltër)/ e kaltër / tē kaltra**.
6. Xhaketa është **i gjelbër / e gjelbër / tē gjelbër**.
7. Bluza është **i bardhë / e bardhë/ tē bardhë**.
8. Këmisha është ngjyrë **kafeje /kaftë / kafene**.

REČNIK/FJALOR

Odeća/Veshja

bluza/bluzë
čarape/çorapë
duks/duks
džemper/xhemper
farmerke/farmerka
jakna/xhaketë
košulja/këmishë
majica/maicë
pantalone/pantallona
suknja/fund

Obuća/Veshmbathje

cipele/këpucë
patike/atlete

Boje/Ngjyra

bela/beo/e bardhë/i bardhë
braon/braon (ngjyrë kafe)
crn/crna/i zi/ e zezë
crven/crvena/i kuq/e kuqe
plav/plava/blu (i kaltër/e kaltër)
zelen/zelena/ i gjelbër/ e gjelbër
žut/žuta/i verdhë/e verdhë

bandži/banxhi
džamija/xhami
džem/xhem
džep/xhep
džez/xhaz
džip/xhip
đumbir/ xhenxhefil
dragulj/ xhevahir

LEKCIJA 19 / LEKSIONI 19

1 Pročitaj i zatim izaberi tačne odgovore.

Lexo dhe pastaj zgjidh përgjigjet e sakta.

Unë jam Aurora, Jetoj në Gjakovë. Jam 14 vjeçë.

E kam një vëlla. Ai quhet Ismajl dhe i ka 12 vjet.

Mua më pëlqen të lexoj dhe të vizatoj. Në kohën e lirë dëgjoj muzikë.

Ushtroj volejboll, ndërsa nganjëherë më pëlqen të luaj tenis.

Unë jam Mentor. Jetoj në Klinë dhe i kam 15 vjet.

E kam një motër. Ajo quhet Kaltrina dhe i ka 18 vjet.

Mua më pëlqen programimi dhe të luaj lojëra kompjuteri.

Ushtroj futboll, ndërsa shpesh luaj basketboll.

Aurora ka

vëlla

motër

Mentori jeton në

Gjakovë

Klinë

Mentori i ka

katërmëbëdhjetë vjet

pesëmbëdhjete vjet

Aurora ushtron

tenis

volejboll

Mentori ushtron

futboll

basketball

2 Kako se zovu sportovi? Pročitaj, a zatim upiši ponuđene reči ispod odgovarajućih slika.

Si quhen sportet? Lexo pastaj shkruaj fjalët e ofruara nën fotografitë përkatëse.

basketboll futboll tenis volejboll hendboll karate shah

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

3 Koji je tvoj omiljeni sport? Pročitaj tekst, a zatim nazine omiljenih sportova poveži sa odgovarajućim nazivom.

Cili është sporti yt i preferuar? Lexo tekstin e pastaj lidhi emërtimet e sporteve të preferuara me emrin përkatës.

PAŽNJA!KUJDES!

Kada hoćemo da pitamo nekoga koji mu je sport omiljen, koristićemo sledeće pitanje:

Cili është sporti yt i preferuar? / Koji je tvoj omiljeni sport?

Tung. Si quhesh?

Tung. Unë jam Agnesa.

Agnesa, a të pëlqen sporti?

Po, më pëlqen.

Cili është sporti yt i preferuar?

Sporti im i preferuar është tenisi.

Tung.

Tung.

Si quhesh?

Dritan.

A të pëlqen sporti ty?

Po, mua më pëlqen futbolli.

A është futbolli sporti i yt i preferuar?

Më pëlqen edhe basketbolli, megjithatë futbolli është sporti im i preferuar.

Tung. Si quhesh?

Tung. Unë jam Amra.

A ushtron ndonjë sport?

Jo, por nganjëherë luaj tenis.

Cili është sporti i yt i preferuar?

Sporti im i preferuar është basketbolli.

Tung.

Tung.

Si quhesh?

Unë jam Artani.

Artan, a tē pëlqen futbolli?

Mua nuk më pëlqen futbolli.

Cili sport tē pëlqen?

Ushtroj volejboll. Sporti im i preferuar është volejboll.

Faleminderit. Tung.

Tung.

Agnesë

• basketball

Dritan

• volejboll

Amra

• tenis

Artan

• futboll

4 Koji je tvoj hobi? Pročitaj i izaberi odgovarajuću reč.

Cili eshtë hobi yt? Lexo dhe zgjidh fjalën përkatëse.

PAŽNJA! KUJDES!

Kada hoćemo nekoga da pitamo koji mu je hobi, postavićemo sledeće pitanje:

Çfarë hobi ke? / Koji je tvoj hobi?

Tung Lana. Cili eshtë hobi yt?

Më pëlqen të shkruaj poezi. Hobi im eshtë të shkruaj.

Tung Sali. Cili eshtë hobi yt?

Hobi imë eshtë t'u bie instrumenteve.

Tung, Donikë. A ke ndonjë hobi?

Më pëlqen të vizatoj. Hobi im eshtë të vizatoj.

Tung Albin. A ke ndonjë hobi?

Më pëlqejnë kompjuterët dhe programimi. Hobi imë është të programoj.

Lana: Mua më pëlqen të shkruaj poezi. Hobi im është të **vizatoj / të shkruaj**.

Sali: Mua më pëlqen t'i bie kitarës. Hobi im është **të shkruaj / t'u bie instrumenteve**.

Donika: Më pëlqen të vizatoj. Hobi im është **të vizatoj / të shkruaj**.

Albini: Më pëlqejnë kompjuterët dhe programimi. Hobi im është **t'u bie instrumenteve/të programoj**.

PAŽNJA! KUJDES!

Kako da od glagola napravimo imenice?

Građenje imenica koje su se pojavile u ovoj vežbi izvedeno je na jednostavan način.
Glagolskoj osnovi je uklonjen nastavak **uar** i zamjenjen nastavkom **im**.

Primeri:/Shembuj:

vizatuar – vizatim	crtati – crtanje
lexuar – lexim	čitati – čitanje
shkruar – shkrim	pisati – pisanje
programuar – programim	programirati – programiranje

5 Aljin voli tehniku. Šta on ima? Upiši nazine uređaja.

Albin i pělqen teknika. Čka ka ai? Shkruaj emrat e aparatove.

laptop

1. _____

kompjuter

2. _____

telefon

3. _____

tablet

4. _____

5. _____

6 Šta je prikazano na slikama? Izaberi tačan odgovor.

Çka është paraqitur në fotografi? Zgjidh përgjigjen e saktë.

1.

- telefon tablet laptop

2.

- telefon kompjuter telefon mobil

3.

- tablet laptop kompjuter

4.

- laptop telefon tablet

5.

- kompjuter telefon tablet

REČNIK / FJALOR

Sportovi / Sporte

fudbal / futboll

karate / karate

košarka / basketball

odbojka / volejboll

rukomet / hendboll

šah / shah

tenis / tenis

Uređaji / Aparate

kompjuter / kompjuter

laptop / laptop

mobilni telefon / telefon mobil

tablet / tablet

telefon / telefon

crtati – crtanje / të vizatosh - vizatimi

pisati – pisanje / të shkruash - shkrimi

programirati – programiranje / të programosh - programimi

svirati – sviranje / t'i biesh instrumentit – rënia e instrumentit

često / shpesh

hobi – Koji je tvojhobi? / hobi – Cili është hobi yt?

igram / luaj

igrice / lojëra

na kompjuteru / në kompjuter

omiljen – omiljena / i preferuar – e preferuar

ponekad / nganjëherë

programiram / programo

se zove / quhet

slobodno vreme / kohë e lirë

sport / sport

treniram / ushtroj

LEKCIJA 20 / LEKSIONI 20

1 Do sada smo naučili sva slova u albanskom jeziku, a sada ćemo upoznati abecedu. Probaj da je izgovoriš.

Deri më tash i kemi mësuar të gjitha shkronjat në gjuhën shqipe, ndërsa tash do të njohim alfabetin. Mundohu ta thuash.

A B C Ç D Dh E Ë F G Gj H I J K L Ll M N Nj O P Q R Rr S Sh T Th U V X Xh Y Z Zh

a b c ç d dh e ë f g gj h i j k l ll m n nj o p q r rr s sh t th u v x xh y z zh

2 Pročitaj slova obeležena u abecedi.

Lexo shkronjat e veçuara të alfabetit.

A B C Ç D Dh E Ë F G Gj H I J K L Ll M N Nj O P Q R Rr S Sh T Th U V X Xh Y Z Zh

a b c ç d dh e ë f g gj h i j k l ll m n nj o p q r rr s sh t th u v x xh y z zh

3 Ponekad je potrebno da dokumenta popunimo svojim podacima. Pogledaj kako Dardan daje svoje podatke. Unesi ih u dokument tako što ćeš date reči upisati u prazna polja.

Nganjëherë duhet t'i plotësojmë dokumentet me të dhënat tona. Shiko se si Dardani i jep të dhënat e tij. Vendosi në dokument, duke i shënuar fjalët në fushat e zbrazëta.

Qytet Imejll Emri Numri i telefonit Adresa Mbiemri

- Më falni, si quheni?
- Quhem Dardan.
- E mbiemri?
- Gashi.
- Cila është adresa e juaj?
- Rruga Një maji, numër 10.
- E qyteti?
- Graçanicë.

- Cili është numri juaj i telefonit?
- 2547844
- A keni imejll?
- dardani12345@gmail.com
- Faleminderit.

	Dardan
	Gashi
	Rruga Një maji 10
	Graçanicë
	2547844
	dardani12345@gmail.com

4 Pročitaj tekst, pa zatim u poljima desne kolone dokumenta obeleži tačne podatke.

Lexo tekstin pastaj në fushat në shtyllën e djathtë të dokumentit shëno të dhënat e sakta.

Unë jam Ibrahim Rexha. Adresa ime është Rruga e re 12 në Novobërdë. Numri im i telefonit është 4356298, ndërsa imejlli rexho23@gmail.com.

Emri	☐ Blerim	☐ Ibrahim
Mbiemri	☐ Rexha	☐ Krasniqi
Adresa	☐ Rruga Avalla 11	☐ Rruga e re 12
Qyteti	☐ Viti	☐ Novobërdë
Numri i telefonit	☐ 4356298	☐ 834652
Imejll	☐ rexho23@gmail.com	☐ reksi324@gmail